

POTRESS

LIST UČENIKA EKONOMSKE ŠKOLE POŽEGA • BROJ 12 • GODINA 2012.

TEMA BROJA

**Veliko SRCE u
malim ljudima**

Sadržaj:

Događanja u školi: 55. obljetnica	1
Tema broja: Veliko srce u malim ljudima	4
Analiza novotvorenica	8
Recimo STOP alkoholizmu	10
STOP obiteljskom nasilju	11
Zaštitimo prirodu	13
Preboljeli smo...	17
Odlazak u mirovinu	18
Hobiji naših profesora	20
Državna i međunarodna natjecanja	23
Najbolji učenici	28
Naše putositnice	30
Kultura	36
Kolumne	40
Kviz znanja i biseri	42

Impresum

Potress

Digitalni školski list Ekonomske škole Požega
Adresa: Osječka 33, 34000 Požega
Telefon: 034/ 273-717

Izdavač:

ravnateljica Marinka Parac, dipl. ekonomist

Glavna urednica:

Višnja Rakuša, 3.a

Voditeljica novinarske družine:

Marija Šag Sadilek, prof.

Uredništvo:

Ivana Pavelić (2.a), Antonia Ivić(2.a), Nikolina Poljaković(2.b), Filip Šimić(2.b), Nikolina Čurčić(3.a), Marija Magdalena Horvat(3.b), Nikolina Turkalj(3.b), Stjepan Đurđević(3.h)

Lektor:

Lidia Gerstman, prof.

Grafička priprema:

Tomislav Čenić, Pin exclusive d.o.o. Požega

LICE S NASLOVNICE:

Tamara Šarić, osvojila je 2.mj. na Državnom natjecanju iz Knjigovodstva s bilanciranjem.

Višnja Rakuša

Riječ urednice

Godina 2011. napokon je iza nas. Bila je to godina životnih padova, onih moralnih i socijalnih. Ostali su iza nas štrajkovi i nezadovoljni ljudi koji još imaju nade. Obilježili smo 55. obljetnicu postojanja naše škole te uselili u nove učionice, toliko željene. Godina 2012. probudila je u nama humanost koju smo negdje zatomili na putu za vlastitom egzistencijom. Vratili smo osmijeh na lica našim požeškim pčelicama, potrebitim učenicima, djeci bez roditeljske ruke te djeci Afrike, koji su ujedno i nama izmamili osmijeh na licu. Postojimo, bitno je!

Trebalo je očistiti hrvatske jezike, mlade osvjestiti o besciljnom pijančevanju te zaustaviti ruku koja ti život daje. Pri tom smo spasili pokojeg šišmiša, nadamo se, ili bar osvjestili ljude o bitnosti njihova postojanja. Jedan smo dan svoga života posvetili svojim prijateljima – psima. Preboljeli smo mononukleozu i vratili se u školske klupe kako bismo zavirili u privatne živote naših profesora. Bili smo dobri, zapravo najbolji na određenim područjima, a za nagradu smo i putovali. Bili smo i na satu kulture, a usput otkrili i nove talente. Uz sve to neki još uvijek misle da je „izljevanje“ mozgov stalni slučaj naše zemlje - čitajte bisere!

55. obljetnica naše škole

Dana 2. svibnja 2010. g. obilježili smo 55 godina rada naše Ekonomske škole, učenici su sa svojim roditeljima i drugim gostima bili pozvani prisustvovati sljedećim predavanjima i radionicama:

Kratka priča (radionica)

voditeljica: Lidia Gerstman, prof.

Debata

voditeljica: Marija Šag Sadilek, prof.

Vrijednost jabuke u prehrani

voditelji: mr. Dinko Zima, prof. i Višnja Mendel – Troha, prof.

Upoznajmo Ekonomsku školu

voditeljica: Jadranka Sabalić, prof.

Slavonska škrinjica

voditeljice: Višnja Mendel – Troha, prof., Andrea Bogojević, prof., Violeta Katušić, prof.

Smotra vježbeničkih tvrtki

voditeljice: Verica Perlić, prof., Zvezdana Farkaš, prof., Ksenija Krizmanić – Horvat, prof. i Mirna Mikić, prof.

Matematički kviz

voditelj: Tomislav Stojčević, prof., Ljubica Thür, prof. i Kristina Matijević, prof.

Prezentacija velikih gradova njemačkoga govornoga područja

voditeljica: Marina Hurtiš – Međugorac, prof.

Radionica za mlade

voditelj: Robert Begić, prof.

Quiz Popular songs in English speaking countries

voditeljica: Martina Kir Jambrek, prof.

Doba vinila – glazbena slušaonica glazbe prethodnih generacija

voditeljica: Višnja Mendel – Troha

Prezentacija The hotel of my dreams

voditeljica: Marina Hurtiš – Međugorac, prof.

English – speaking countries, prezentacija zemalja engleskoga govornoga područja

voditeljica: Jelena Kovačević, prof.

DVD projekcija Riverdance – tradicionalni irski ples

voditeljica: Marija Posavac, prof.

Projekcija: Deutsch ist super!, učenički kratki filmovi na njemačkom jeziku

voditeljica: Martina Budimir, prof.

Natjecanje iz daktilografije za građanstvo i učenike

voditeljice: Zvezdana Farkaš, prof., Elvira Volf – Karan, prof., Melita Šimić, prof., Katica Sunarić, prof.

Upoznaj svoj grad

voditeljice: Vikica Andrić, prof. i Marija Petrić, prof.

Sightseeing Požega

voditeljica: Ivana Bosanac, prof.

Sportska natjecanja u odbojki između učenika, nogometu između učenika te odbojke između učenika i profesora

voditelji: Hajrudin Kurtagić, prof. i Tonka Kunkera, prof.

Ovdje pogledajte radionice s 55.obljetnice:

<http://ss-ekonomska-pozega.skole.hr/nastava/projekti/55obljetnicaskole>

Nadogradnja naše škole

Radovi na novom dijelu škole

Divimo se svim profesorima koji su izdržali kraj protekle školske godine! Podsjetimo, uz bušenje i zidanje majstora, dežurstva na državnoj maturi, održavanja redovne nastave i preseljenja iz male zbornice u još manju, tj. knjižnicu, oni su opet tu s nama, svježi: ah, ljeto, bilo je to davno! Osvanula je nova školska godina i napokon smo uselili u svoje nove četiri učionice. Nastala je

mala zbrka na hodnicima jer su se promijenili brojevi učionica, a nama se od previše brojeva na početku školske godine muti u glavi. I naši su profesori uselili u novu zbornicu, a između redova smo saznali da im je jako lijepo. Imaju i televiziju i pogled na ulaz u školu, na našu žalost! Podsjećamo pušaće da toga i dalje nema, novi i bolji uvjeti rada znače samo rad. Ali ni mi nismo

zakinuti, u novim su učionicama osvanuli moderni televizori, projektori, računala, a na hodniku TV. Unaprijed se ispričavamo ako kasimo na sat, glazbena emisija nas uvijek oraspoloži. Na samome ulasku u školu nalaze se kamere, stoga razmislite dvaput što radite ili namjeravate raditi jer ste pod budnim okom naših tajnica koje neumorno prate zbivanja na monitoru.

V A L E N T I N O V O

Dan zaljubljenih obilježili smo u našoj školi pisanjem ljubavnih pisama boljoj polovici ili prijatelju/ici. I opet smo birali najbolji ljubavni par naše škole i opet su pobijedili Lorena Turček i Filip Marušić koji su 5. rujna 2010.g. obilježili tri godine veze.

Božićna veselica

Višnja Rakuša

Pomagačica Djeda Božićnjaka

Vijeće učenika odlučilo je kako bi bilo lijepo da se razredi za Božić međusobno daruju. Tako je svaki razred prikupio novac i kupio poklon, zatim su naše vrijedne pomagačice i pomagači Djeda Božićnjaka raznijeli kovertu koje su razredi izvlačili te im podijelili određene poklone za božićnu veselicu.

Nagrađene MASKE 2011. g.

"Upravo vjenčani" (2.k)

Čerge i čergaši (4.b)

Naše učenice na humanitarnoj akciji za Pčelicu

Humanitarna akcija članova udruge

INTERVJU S GOSPOĐOM ŽELJKOM STAHL, VODITELJICOM UDRUGE PČELICA

Oni su veliki borci i živi primjer da je maligna bolest izlječiva

Pčelica je udruga roditelja i djece oboljele od malignih bolesti Požeško-slavonske županije, a broji 45 odraslih članova i 20 članova oboljele i liječene djece. Kada i kako se gospođa Željka Stahl odlučila na osnivanje ove udruge saznajte u nastavku...

I: Recite nam gospođo Željka nešto o udruzi, koliko dugo postoji, kako se financirate, gdje imate sjedište i zašto naziv Pčelica?

Ž: Udruga je osnovana 2007.g na inicijativu udruge Sanus iz Splita i roditelja liječene djece s područja Požeško-slavonske županije. Službeno sjedište udruge je na adresi M. Gupca 6, Požega, a za aktivnosti udruge koristimo prostor Doma za starije i nemoćne Požega. Naziv Pčelica prihvaćen je na prijedlog liječene djece udruge. Udruga se financira iz sredstava

državnog proračuna, jedinica lokalne uprave i samouprave, donacija građana i vlastitih sredstava ostvarenih obavljanjem njoj dopuštenih djelatnosti. Udruga Pčelica zahvaljuje se svim svojim donatorima, volonterima i svim dobrim ljudima koji su pomogli rad naše udruge.

I: Kako i kada ste se odlučili baviti time?

Ž: Nakon suočavanja s malignom bolesti vlastitog djeteta, vidjela sam s kojim se problemima suočavaju djeca i roditelji na trnovitom putu do izlječenja. Uz pomoć dobrih ljudi okupili smo roditelje s ciljem informiranja javnosti o potrebama oboljele i liječene djece i raznih oblika pomoći i samopomoći za djecu i roditelje.

I: Kako se nosite s tim što svakodnevno gledate djecu čija su djetinjstva pretvorena u prave životne borbe?

Ž: Teško je, ali dobro je da nekome mogu pomoći svojim iskustvom roditelja koji je prošao liječenje svog djeteta i pružiti savjet, nadu i utjehu.

I: Koje sve aktivnosti organizirate s roditeljima i djecom oboljelom od malignih bolesti, koliko Vaša udruga broji članova djece, što sve udruga pruža djeci i roditeljima?

Ž: Udruga ima 45 odraslih članova i 20 članova oboljele i liječene djece. Od 2008. g. udruga za svoje članove organizira kreativne radionice, a od prošle godine organiziramo i psihološke radionice za djecu i roditelje. U suradnji s udrugom Sanus i Ministarstvom zdravstva organiziramo desetodnevnu rehabilitaciju liječene djece i članova njihovih obitelji, ljeti djeca idu na Bjelolasicu, tj. Begovo Razdolje, a zimi u Makarsku. Na put mogu ići i liječena djeca koja su stabilna od 7. do 15. g. U 2010. udruga je provodila pilot

projekt ASISTENT U UČENJU za liječenu djecu pod pokroviteljstvom Ministarstva obitelji. Asistenta je imalo četvero djece iz udruge, ali na žalost, projekt smo morali prekinuti početkom 2011. g. zbog nedostatka sredstava. Od osnivanja, udruga je organizirala nekoliko humanitarnih aktivnosti kako bi prikupili sredstva i pomogli obiteljima oboljele djece. Roditeljima pomažemo organiziranjem smještaja u Zagrebu dok se djeca liječe u zagrebačkim bolnicama. Udruga je od Grada Zagreba dobila dvosoban stan na korištenje koji je namješten uz pomoć Grada Požege i potpuno odgovara uvjetima za smještaj roditelja i djece.

I: Koji slučaj vam je bio najpotresniji?
Ž: Ne bih izdvajala nikoga posebno jer su svi jednako žalosni, najpotresnije je kad dijete izgubi bitku u svojoj borbi s teškom bolesti.

I: Postoji li nešto što ste naučili od djece s kojom ostvarujete kontakt?

Ž: Od ove djece naučila sam puno, oni su veliki borci i živi primjer da je maligna bolest izlječiva.

I: Smatrate li da hrvatsko zdravstvo čini sve što je u njihovoj moći da pomogne oboljeloj djeci i njihovim roditeljima?

Ž: Mi kao udruga zalažemo se za poboljšanje uvjeta liječenja oboljele djece i primjećujemo poboljšanja na tom polju, smatramo da hrvatsko zdravstvo čini puno, ali uvijek se može činiti više. Pojavljuju se problemi iz socijalne skrbi, gdje se nerijetko događa da dijete oboljelo od maligne bolesti ne ostvari prava iz socijalne skrbi, tj. pravo na tzv. invalidninu, zalažemo se za izradu jedinstvenog pravilnika samo za djecu oboljelu i liječenu od malignih bolesti.

I: Slažete li se s izrekom da je zdravlje najvažnije?

Ž: Naravno da se slažem, jer kad se razboli netko vama blizak sve ostalo je manje važno.

I: Ima li neki roditelj, koji bi nam nešto želio reći?

Ž: Da, pozivamo vas u Dom za starije i nemoćne 6.11.2011. u 18 sati na psihološku radionicu.

I: Koja je najvrednija stvar u životu djece koja su oboljela?

Ž: Zdravlje, tj. ozdravljenje, posebno životno iskustvo.

I: Nakon što pobjede bolest, nastavljaju li djeca posjećivati udrugu?

Ž: Da većina dolazi na aktivnosti udruge.

Ivana Pavelić

HUMANITARNA AKCIJA 3. A razreda

Kao prošle, i ove su godine učenici, zajedno s profesorima, naše škole pokazali svoju humanitarnu stranu. Opet su otvorili svoja mlada srca i pružili pomoć drugima. Naime, ove su godine već održane tri humanitarne akcije prikupljanja novca za projekt Škole za Afriku prodajom palačinki i raznih kolačića. Na Dan sv. Nikole, 6. prosinca 2011. g., provedena je četvrta humanitarna akcija koju su organizirali učenici 3.a razreda.

Učenicima sa svojom razrednicom. Na hodniku naše škole po simboličnim cijenama prodavali su zlatne šibe, gipsane figurice koje su sami izradili, kolače koje su ispekli sa svojim majkama te heklane ukrase za bor (snjegoviča, anđele, kuglice i zvončice) majke jedne naše učenice koja nas je posebno obradovala poklonivši nam za prodaju svoje ručne radove. Ovaj su put odlučili pomoći i požeškoj djeci. Naime, prikuplje-

Ovdje pogledajte tijek humanitarne radionice 3.a razred:
<http://ss-ekonomska-pozega.skole.hr/nastava/projekti/afrika>

ni novac ove akcije bit će prepolovljen, pola će donirati požeškoj udruzi Pčelica, djeci oboljeloj od malignih bolesti, a pola će pridodati iznosima dosadašnjih humanitarnih akcija u sklopu UNICEF-ova projekta Škole za Afriku. Sa svojim će akcijama i dalje nastaviti u nadi da će ovom malom, ali za potrebite velikom pomoći, obradovati požeške Pčelice i djecu Afrike.

Višnja Rakuša

Kad se male ruke slože

Veliko srce u malim ljudima

Ove smo školske godine imali mnoštvo humanitarnih akcija. Još jednu u nizu organizirala je učenica 2.a razreda, naša već poznata volonterka Ivana Pavelić. U našoj školi je jedan učenik koji nema mogućnosti kao i svi ostali. Postoje neke razlike zbog kojih mu treba pomoći. Zato se Ivana i odlučila na ovaj potez. Prikupljala je razne ručne radove, čestitke, nakit, kuglice za bor, sve što bi moglo donijeti financijsku pomoć. Sve je to izložila na štandu u pješачkoj zoni našega grada, koji je dobila zahvaljujući gradu Požezi. Mnogi su se ljudi dobra srca zaustavili, bilo je pozitivnih i negativnih reakcija, ali je glavni cilj ostvaren. Omogućit ćemo našem vršnjaku Antunu odlazak na rehabilitaciju u toplice. Roditeljima je bilo drago što postoji osoba koja je spremna uložiti svoj trud za nečiju dobrobit.

Učenici naše škole poznati su po brojnim akcijama i odazivu istih, tako su u predbožićno vrijeme prikupili slatkiše i igračke za djecu župe Sv. Leopola Mandića.

Učenici 2.a i 2.b razreda uključili su se u još jednu zanimljivu akciju. Nakon što je osvanula obavijest na internetu skromnih želja djece koja se nalaze u domu jer nemaju roditeljsku skrb, malo tko je ostalo ravnodušan. Netko je poželio majicu, naušnice, zimske rukavice, netko gumice za kosu. Učenici su prikupili simboličan novac te im ispunili njihove želje.

Ivana Pavelić

Pokloni za djecu bez roditeljske skrbi u Dubecu

KOLIKO POZNAJEMO SVOJ HRVATSKI JEZIK?

LJUBI RODE JEZIK IZNAD SVEGA

Kada bih vam rekla da kuham u kavovaru, da mojoj prijateljici otac svaki mjesec plaća skrbinu ili da su u mojoj ulici veliki smećnjaci, vjerojatno ne biste svi razumjeli o čemu govorim. No, kada bih umjesto riječi kavovar upotrijebila riječ džezva umjesto skrbine alimentacija te umjesto smećnjaka kontejner, sve bi bilo jasno. Naime, kavovar, skrbina i smećnjak samo su neke od novih hrvatskih riječi koje su bile predložene ili nagrađene u časopisu Jezik.

Prvi natječaj za novu hrvatsku riječ u časopisu Jezik raspisan je 1993. godine. Tada je nastala riječ poput osobnice – osobne iskaznice. Godine 2006. nagrade su odnijele riječi: raskružje – kružni tok, smećnjak (kontejner za smeće) i uspornici – ležeći policajci. Na jedan od natječaja pristigle su riječi: **raskolnica** (crta koja razdvaja kolnik na dva dijela), **brzogriz** (fast food), **nastolnik** (desktop), **lučnik** (laser), **nizanka** (serija), **slavnik** (celebrity), **smećnica** (vrećica za smeće). Prvu nagradu godine 2008. odnijela je riječ **naplatnica** (naplatna kućica), drugu nagradu riječ **opuštaonica** (wellness), a treću **borkinja** (žena borac). Godine 2009. nagrade su odnijele riječi: žilni potporanj (stent), daljinac (daljinski upravljač) i pretjecajnik (pretjecajni trak na cesti), dok su 2011. nagrađene ispraznica (floskula), osjećajnik (emotikon) i parkomat (aparatus za naplatu parkiranja).

Kako je sve počelo?

Novčane nagrade pobjednicima osigurala je Zaklada „dr. Ivan Šreter“, koja financijski podržava natječaj od 2006. godine.

Zakladu su osnovali rodbina i prijatelji u ratu nestalog Pakračanina Ivana Šretera, doktora koji je za vrijeme socijalističke Jugoslavije, u vrijeme Hrvatskog proljeća te ka-

snije osamdesetih godina, bio osuđen na zatvorsku kaznu, zato što je pacijentu u kartonu pod rubriku 'zanimanje' upisao hrvatski izraz **umirovljeni časnik**, umjesto srpskog izraza **penzionisani oficir JNA**. Godine 1984. vlasti su donijele rješenje o pokretanju disciplinskog postupka protiv dr. Ivana Šretera, a 1987. ga osudile na pedeset dana zatvorske kazne. Zalagao se za nenasilje te pozivao suprotnu stranu na mir, no 18. kolovoza 1991. odvođe ga u zloglasni logor Bučje. Postoje još različite činjenice i pretpostavke o tome kada je i kamo dalje odveden nakon čega mu se gubi svaki trag. On je doista bio od onih koji su ljubili svoj hrvatski jezik iznad svega, u njemu živjeli i umrli za njega. Upravo danas, nakon 60 godina od rođenja i 20 godina nestanka upitali smo Ivanu Bosanac, našu profesoricu Engleskoga jezika, koja je u užoj rodbinskoj vezi s nestalim, što još ne znamo o velikom čovjeku Ivanu Šreteru, a da je bitno otkriti našim učenicima. Ona nam je odgovorila: „Da ste odrastali zajedno s njime ili kao dijete uz njega, strašno biste voljeli Ivana. Bio je vrlo vedra, dobra, topla i radišna osoba. Kao liječnik fizikalne terapije radio je u bolnici u Lipiku, ali i u brojnim drugim gradovi-

ma. Radio je jako puno, ali je uvijek nalazio vremena za svoju obitelj i prijatelje, za Boga i redovite odlaske na misu, za osnivanje brojnih časopisa i udruga. Njegovo bogatstvo bili su prijatelji iz cijeloga svijeta, brojnih vjeroispovijesti i rasa. Uvijek je poštivao vjeroispovijest, mišljenje i slobodu govora svih osoba, ali je isto tako smatrao da bi svatko u svojoj zemlji trebao imati pravo na slobodu i na svoj jezik. Sjećam se jednoga od njegovih najpoznatijih govora pred pakračkom crkvom 1991.g. gdje poziva sve nacije na mir i miran suživot u slobodnoj Hrvatskoj, gdje će se govoriti hrvatski jezik.“

Anketa – Koliko poznajemo svoj hrvatski jezik?

Ponukani sve većim brojem hrvatskih novotvorenica upitali smo učenike 3.a i 3.b razreda znaju li koja značenja kriju sljedeće riječi: raskružnik, istinomjer, skrbina, nizanka, smećnjak, parkomat, naplatnica i kavovar. Oni koji su znali napisali su sljedeće: **raskružnik**-kružni tok, **istinomjer**-detektor laži, **skrbina**-skrbništvo, **nizanka**-serija/sapunica, **smećnjak**-kanta za smeće, **parkomat**-aparatus za naplatu parkiranja, **naplatnica**-naplat-

na kućica i **kavovar**-džezva za kavu.

Evo što su napisali oni koji nisu znali, izdvajamo najzanimljivije: raskružnik-katalizator, onaj koji kruži, šestar, skrbina-skrbnik, udruga skrbnika, strmina, neravnina, veliki zavoj, mljeveno meso, riba, parkomat-parkirno mjesto, stroj za pravljenje parketa, stroj koji jede pare, park, nizanka-tobogan, kajdanka, igra u kojoj se nižu riječi, ljuljačka, špaga, niska osoba, žena iz nizine, nizina, livada u nizini, stroj za nizanje duhana, stanovnica Nize, niz od više ljudi koji plešu, osoba koja niže perlice, naplatnica-dokument za naplatu, blagajna, novčanica, carina, kavovar-aparatus za kavu, druga riječ za kavijar, sastojak u kavi, lažna kava, spravljač kave, istinomjer-vaga, istosmjerna ulica, vračar, smećnjak-lopatica za kupiti smeće.

Nitko od ispitanih učenika nije znao značenje riječi nizanka, samo 8% učenika znalo je značenje riječi kavovar, dok su ostale riječi znali uz određene iznimke gore navedene.

Upitali smo ih kojom bi hrvatskom riječju zamijenili sljedeće angлизme: wellness, desktop, fast food i celebrity, uglavnom su dali samo značenje riječi, a nekoliko ih je predložilo ove riječi; za wellness opuštalica, odmaralište, toplice, za desktop gledalište, za fast food zalogajnica, brzoprehranica i za celebrity slavnost.

Čak 81% ispitanih učenika odgovorilo je da radije koristi riječ **shopping** umjesto **kupovina**.

Iz navedenog vidimo kako srednjoškolfci ne promišljaju o biranju hrvatskih riječi u međusobnoj komunikaciji niti o stvaranju hr-

vatskih novotvorenica za sve učestalije angлизme. Bitno je pričati o hrvatskom jeziku, a još više pričati hrvatskim jezikom, poštovati svoj narod te one koji su zadužili našu hrvatsku književnost i na koncu naš jezik.

Sudjeluj i ti u stvaranju hrvatskih novotvorenica!

Svatko tko želi poslati svoje prijedloge uredništvu časopisa Jezik, može poslati najviše pet prijedloga na adresu jezik@ffos.hr. Uz predloženu riječ, potrebno je napisati njezino značenje te kontakt-podatke sudionika natječaja. Prva nagrada iznosi 5.000,00 kuna, druga 3.000,00 kuna, a treća 1.500,00 kuna. Nagrade za

novu hrvatsku riječ bit će svečano uručene u Pakracu i Lipiku, u okviru Dana hrvatskoga jezika, u ožujku 2012. godine.

IZVORI:

- <http://www.jutarnji.hr/nove-rijeci-hrvatskog-jezika-znate-li-sto-su-ispraznica---osjecajnik-i-parkomat--/935317>
- <http://www.booksa.hr/vijesti/ostalo/794>
- <http://www.ezadar.hr/clanak/nove-hrvatske-rijeci-prosirnica-daljinac-i-pretjecajnik>

Marija Magdalena Horvat, 3.b

Ivan Šreter, izvor: <http://www.croatanhistory.net>

ANKETA O ALKOHOLIZMU U PRVIM RAZREDIMA NAŠE ŠKOLE

Ne znaju zašto, ali piju

Pijančevanje u gradu postaje 'in' i baš nitko na to ne reagira, roditelji smatraju da su njihovi maloljetnici dovoljno zreli, a maloljetnici da to svi njihovi prijatelji rade pa zašto bi oni bili iznimka.

Jesu li maloljetnici dovoljno zreli sami donijeti odluku?

Zbog sve veće alkoholiziranosti mladih koja se spominje u medijima bili smo ponukani ispitati i roditelje naših učenika prvih razreda, postavili smo im nekoliko pitanja u anonimnoj anketi, evo koji su nas podaci obeshrabrili:

Od ukupno 120 anketiranih roditelja na roditeljskim sastancima ustanovili smo da ih 4% dozvoljava da njihovo maloljetno dijete konzumira alkohol vikendom u kafićima, čak ih 58% smatra da je njihov srednjoškolac maloljetnik dovoljno odgovoran sam donijeti odluku o konzumiranju alkohola. Na pitanje Jeste li ikada dopustili svom djetetu da proba alkohol (u Vašoj prisutnosti ili izvan nje)? 48% ih je potvrdno odgovorilo. Upitali smo ih što bi učinili da im se dijete vikendom iz kafića vrati pijano. Većina roditelja problem bi riješila razgovorom nakon otriježnjenja i to 54%, 19% bi primijenilo neku kaznu (najčešće zabranu izlaska), čak 11% ne zna što bi učinilo, 3% je izjavilo da bi se šokiralo, dok je po 1% izjavilo da im ne bi bilo drago, da ne bi učinilo ništa, da bi za-

lo vrata djetetu, da bi ga nagrdilo, da bi prijavilo socijalnom radniku i policiji, da mu ne bi dopustilo da se napije i da bi bilo žalosno, 6% se uopće nije izjasnilo što bi napravilo. Ako izuzmemo one roditelje koji bi razgovarali s djecom i kaznili ih kako se to ne bi ponovilo, dobivamo 27% roditelja koji zapravo ne znaju što bi radili sa svojom djecom ukoliko bi ona bila alkoholizirana, je li to moguće? Pitamo se je li zakazao sustav, društvo, roditelji, na koncu tko je odgovoran za 27% djece čiji roditelji ne znaju što bi poduzeli ako bi im se pojavili pijani na pragu? Očito, oni, djeca, maloljetnici, za koje su se roditelji preko više od polovice izjasnili da su dovoljno odgovorni sami donijeti odluku.

Što/ Zašto/Gdje piju naši maloljetnici?

Anketirali smo ukupno 146 učenika prvih razreda kako bismo saznali piju li vikendom u kafićima, što piju i zašto piju. Potrebno je naglasiti da je u anketi sudjelovalo 26 mladića i 120 djevojaka, a evo koji su nas podaci zgrozili:

Samo 7% nikada nije probalo alkohol, 37% ih se do sada napilo, a čak 64% ih vikendom pije. Ne znamo je li potrebno naglasiti da je ispijanje i točenje alkohola maloljetnicima zabranjeno. Na pitanje Zašto piješ? odgovorili su: 25% ih pije

jer im i prijatelji piju, 20% ne zna zašto pije, 19% smatra da bez alkohola nema zabave, 15% pije samo da se napije, 4% da se opusti, 4% da bude 'faca' u društvu, 3% ih pije zbog ljubavnih problema, 3% zbog obiteljskih problema, 3% u posebnim prilikama i po 1% u malim količinama, jer im se pije, jer je alkohol dobra okusa. Je li tvoje pijanstvo ikada završilo fizičkim ili verbalnim obračunom?, upitali smo ih te ih je 5% potvrdno odgovorilo. Da roditelji znaju kako piju tvrdi 76% učenika, a samo njih 21% tvrdi da ih ne dočekuju po povratku iz grada. 97% svjesno je posljedica koje nosi alkohol (ovisnosti i štetnosti po zdravlje) te su se izjasnili da najčešće konzumiraju bambus, zatim pivo, votku, blacky i vino, a bilo je tu još svakakvih žestokih pića. Usmeno smo ih upitali gdje im poslužuju alkohol, na što su se nasmijali i rekli da samo jedan kafić u Požegi gdje izlaze mladi ne poslužuje alkohol maloljetnicima, a u ostalim bez problema dobiju. Zanimljivo je da nitko od njih, naših pijanih tinejdžera, nije imao posla s policijom dok iz policijske statistike saznajemo drugačije.

Smanjen broj maloljetničkih prekršaja javnog reda i mira

Iz Policijske uprave Požeško-slavonske županije saznajemo da je na temelju čl. 95. Obiteljskog zakona djeci do 16 godina života zabranjen noćni izlazak (u vremenu od 23 do 5 sati) bez pratnje roditelja, skrbnika ili druge punoljetne osobe u koju roditelji imaju povjerenja. Sukladno tomu ukoliko policijski službenici zateknu dijete mlađe od 16 godina pod navedenim okolnostima, dovest će ih policijski službenici u građanskom odijelu se službenim vozilom bez policijskih obilježja u prostorije policije te će pozvati njihove roditelje.

hove roditelje. Roditelje će prije preuzimanja djece upoznati s odredbama čl. 95. Obiteljskog zakona, a bit će upoznat i Centar za socijalnu skrb. Ako se gleda unatrag nekoliko godina zabilježeno je povećanje broja maloljetnika koji su postupali suprotno odredbama članka 95. Obiteljskog zakona, tako je tijekom 2009. godine ukupno zabilježeno 72 slučaja, a 2010. godine 121 slučaj. Ove godine ipak je smanjen broj, naime za-

bilježeno je 49 maloljetnih osoba koje su prekršile odredbe čl. 95. Obiteljskog zakona. Policija temeljem čl. 20. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira (odavanje pijančevanju) evidentira sve osobe koje zatekne na javnim prostorima kako konzumiraju alkoholna pića. Obzirom da se odredbe navedenog članka odnose na učestalije konzumiranje alkoholnih pića praksa je da se protiv osobe podnosi obavezni prekršajni na-

log nakon trećeg zaticanja u prekršaju u posljednjih godinu dana. Tijekom 2010. godine evidentirane su 94 maloljetne osobe, a protiv jedne je izdan obavezni prekršajni nalog dok je tijekom 2011. godine evidentirano 58 maloljetnika od kojih niti jedan nije u prekršaju zatečen tri puta u posljednjih godinu dana.

Nikolina Poljaković

KAKO ZAUSTAVITI OBITELJSKO NASILJE?

Što kad se ruka koja grli pretvori u onu koja dijeli batine

Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji pomno definira pojam nasilja, a da je ono učinjeno zasigurno svaka žrtva može prepoznati po fizičkoj ili psihičkoj boli koja joj je nanesena. Na žalost, ne postoji pravilo kako ga izbjeći, ono se jednostavno može dogoditi svakome. Najčešći su znakovi zlostavljanja žrtava: ozljede, prekid kontakta s drugima, depresivnost, zloraba alkohola ili droge, školski neuspjeh, umor, glavobolje, nervoza te samoozljeđivanje. Pitamo se zašto su roditelji zlostavljači? Istraživanja pokazuju da su najčešće i oni sami kao dijete bili zlostavljani, ili su trenutni ovisnici o drogi ili alkoholu, ili im prihodi nisu zadovoljavajući. Česte su posljedice zlostavljanja adolescenata: bijeg od kuće, suicidalne misli, kriminalna djela te nisko samopoštovanje. Izloženost djeteta nasilju u obitelji u periodu odrastanja odražava se na sva područja

djetetova funkcioniranja, ističe Mila Jelavić, pravobraniteljica za djecu. Kad postane roditelj, osoba koja je bila izložena nasilju svojih roditelja, može taj obrazac ponašanja ponavljati. (Izvor: <http://dalje.com/hr-zivot/kako-prepoznati-dijete-koje-je-izloženo-nasilju/223497>). Trebamo li prijaviti zlostavljača? Iako će se mnogi pokolebati, treba znati da je moralna obveza svakoga pojedinca u društvu prijaviti nasilje pa čak i sumnju u moguće nasilje. Nakon toga se zlostavljač upućuje na psihosocijalni tretman, a istraživanja pokazuju da je uspješnost istoga od 60 do 80 %.

Jeste li znali?

Iz policijske uprave Požeško-slavonske županije dobili smo informaciju da je

Ako su suze, batine, psovke i vrijeđanje tvoja svakodnevica, a ljubav luksuz – skupi hrabrosti i reci STOP obiteljskom nasilju.

sukladno odredbama čl. 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (ZZNO) tijekom 2009. godine prijavljeno 294 počinitelja, a prema čl. 215. a Kaznenog zakona (KZ) 16 počinitelja. U 2010. godini prema čl. 4. ZZNO-a prijavljena su 334 počinitelja, a prema čl. 215. a KZ-a 20 počinitelja. Tijekom prvih devet mjeseci 2011. godine prema čl. 4. ZZNO-a prijavljena su 283 počinitelja, a prema čl. 215. a KZ-a 13 počinitelja.

Istraživanja u svijetu također su pokazala da je 80% djece majki koje su bile zlostavljane, od strane partnera, pretilo do pete godine života. Što češće dolazi do nasilja djeca u obitelji veće su mogućnosti za dijabetes, srčane bolesti te rak. Doktor Reuters Health tvrdi kako je dokazano da je problematično djetinjstvo povezano s emocionalnim i tjelesnim problemima u kasnijem životu žrtava. Smatra kako bi se poboljšanjem obiteljske sigurnosti zasigurno smanjila i pretilost u djece. (Izvor: <http://metroportal.hr/obiteljsko-nasilje-povecava-rik-od-djecje-pretilosti/42107>)

ANONIMNI INTERVJU S UČENIKOM, ŽRTVOM OBITELJSKOGA NASILJA

Najhrabriji sugovornik našega lista

Kako reagirati kada ti se život preko noći promijeni? Kako opravdati ruku koja te grlila, a sada dijeli batine? Pitaš se čime si to zaslužio, zasigurno si ti kriv za to? Ali ON ne, usprkos svemu bio je jači i nije dozvolio da ga tjeskoba, pesimizam, depresivnost pokolebaju, hrabro je odlučio reći STOP, zbog sebe, zbog brata? Čitajte u nastavku intervju s učeni- kom, žrtvom obiteljskoga nasilja...

Ivana: Kakav je tvoj život bio prije i u kojem se trenutku znatno promijenio?

XY: Imao sam sasvim normalan život, bio sretno i veselo dijete, a onda se iznenada moj svijet okrenuo naglavačke. Ostao sam sam. Sasvim sam. Majka je ostavila tatu, mene i mlađega brata. Tata se pretvarao da je sve u redu, šalama i kupovinom skupih poklona pokušavao je nadomjestiti majčin nedostatak, a onda je naglo ostao bez posla.

Ivana: Kako se otac nosio s gubitkom posla?

XY: Prvih nekoliko mjeseci bilo je dobro

jer je pronašao privremeni posao, a nakon toga počeo je izlaziti u birtije. Sve što bi zaradio potrošio bi na piće, kladičnicu i cigarete. Prije sam igrao nogomet, a sada nemamo novca ni za nove kopačke.

Ivana: Kada je financijska kriza prerasla u nasilje?

XY: Jednog dana pitao sam ga može li mi dati novac kako bih proslavio petnaesti rođendan jer su moji prijatelji iz nove srednje škole to od mene očekivali, a umjesto novca, dobio sam batine. Nos mi je bio slomljen, ruka također, imao sam modrice po cijelom tijelu. Išao sam doktoru, ali sam rekao da sam dobio batina na nogometnom treningu, na koji ni ne idem. Otac, kada se otriježnio ispričao mi se.

Ivana: Je li otac ikada ponovio svoj fizički napad?

XY: Nikome ovo još nikada nisam rekao, ali je. Često plane na mene bez ikakva razloga, ponekad je dovoljno samo da uđem u kuću. Ako želim sjesti za stol jesti, a on se nije najeo, dobio bih batina. Jednom prilikom me optužio da sam ukrao novce za kruh, a kada sam mu rekao da je on njih popio, opet me lupio.

Ivana: Kako uglavnom završavaju nje- govni fizički napadi??

XY: Pokaje se, u suzama kaže da me neće nikada više lupiti, da je to jače od njega. A onda, opet se napije i što god ja napravio, završi istim - batinama..

Ivana: A što je s tvojim bratom? Znam da on ima 6 godina?!

XY: Otac njega uopće ne voli, kaže da je on izdajničko djelo naše majke. Ne razumijem kako ga ne može prihvatiti, sin mu je, njegova krv. Nekada nešto zaradim, onda kupim bratu neki slatkiš, igračku ili bojanku. Jako je pametan, već je sam naučio čitati, pisati i brojati na engleskom jeziku. Volio bih da ga mogu voditi sa sobom u školu.

Ivana: Što će sada biti?

Ostajete s ocem ili?

XY: Ne ostajemo. Otac mi je, volim ga, ali više ne mogu, selimo se k baki. Nadamo se da će se pravno gledano to lako riješiti. Da sam samo ja u pitanju, ostao bih s ocem i pokušao mu pomoći, ali tu je i moj braco. Još je malen, i ne želim da majku pamti kao osobu koja nas je ostavila, a oca kao osobu koja ga je svaki dan nagrađivala batinama.

Ivana: Za kraj, želiš li još nešto reći svima koju budu pročitali ovaj naš intervju?

XY: Želio bih vam reći, da nikada ne treba izgubiti vjeru u Boga. Znam da ćete svi pomisliti kako ja to govorim čisto bezveze. Ali ja se molim, svaku večer prije spavanja. Molim se da ostanem živ, da imam dovoljno novca da kupim kruh. Molim se da mi se otac ponovo sabere. Molim se da sve manje i manje osoba prolazi ovo što sam ja prolazio. Nitko nije zaslužio da se netko prema njemu ovako ponaša i nadam se da će stvari krenuti na bolje.

Ovim intervjuom želim apelirati na sve nasilnike, verbalne ili fizičke, da kada pokušaju zadirkivati nekoga ili ga udariti, neka se sjetu da ta osoba ima SRCE, ima OSJEĆAJE. Ruke su stvorene da njima rukovanjem i zagrljajima dajemo ljubav, činimo dobre stvari, pišemo o dobrim djelima, a ne da nanosimo batine, stoga nemojte oskrvnuti Stvarateljevu zamisao.

Ivana Pavelić

OBILJEŽILI SMO 2011./2012. G. ŠIŠMIŠA

Šišmiši su „uletjeli“ u našu školu

Šišmiši su najugroženija skupina sisavaca!

U svijetu postoji više od 1150 vrsta šišmiša koje čine petinu ukupnoga broja sisavaca, od toga je 177 vrsta ugroženo, 204 vrste su nedovoljno poznate, a 12 je vrsta izumrlo zbog raznih gospodarskih aktivnosti. Razlozi zbog kojih nestaju šišmiši su gubitak staništa zbog krčenja šuma, korištenje pesticida i drugih sredstava u poljoprivrednoj proizvodnji. Od prirodnih neprijatelja samo sove i mačke love šišmiše.

Život naglavačke!

Šišmiši ili netopiri noćne su životinje koje uglavnom dan prespavaju, pri tome više ovješeni s glavom prema dolje što im u slučaju opasnosti omogućava brzi bijeg otpuštanjem kandžica i u tom položaju ne troše energiju. Eholokacija im omogućava orijentiranje u prostoru i lov jer oni kroz usta i nos šalju zvučne signale koje ponovno hvataju ušima kad se odbiju od prepreke u prostoru. Ti su zvučni signali izvan područja čujnosti čovjeka. Šišmiši jako dobro vide, a većina ima i dobro razvijen njuh. U zimi su im spilje omiljena destinacija za zimski san (hibernaciju), stoga je zaštita špilja i jama preduvjet opstanka šišmiša. S obzirom na veličinu, oni su sisavci koji najdulje žive, ali za razliku od drugih sisavaca njihove veličine, imaju najmanju reprodukciju. Oni žive najčešće od pet do deset godina, a neki i dvadeset.

Šišmiši su bliži srodnici ljudima nego miševi!

Šišmiši poput ljudi rađaju mlade i doje ih. Ženka šišmiša okoti samo jednom godišnje jedno mladunče. I nadajmo se da im promiskuitet nije sličnost s ljudima, naime, mužjak i ženka nikada ne žive kao par i pare se s nekoliko partnera. Mužjaci komešanjem i glasanjem bude ženke i potiču na parenje.

Korist šišmiša

Oni su izuzetno korisne životinje jer se hrane kukcima koji su najčešći štetnici biljaka te sprečavaju najezdu kukaca (npr. komaraca).

Smanjenjem broja šišmiša javlja se potreba za kemijskim pesticidima koji ugrožavaju cijeli ekosistem, oni su u evoluciji imali značajnu ulogu pri održavanju prirodne ravnoteže. Izmet šišmiša koristi se kao gnojivo, a oni koji se hrane biljkama odnosno sjemenkama oplođuju biljke poput banana o kojima ovisi ekonomija pojedinih zemalja.

Niska stopa razmnožavanja

U kasnu jesen nastupa parenje, a tek se u proljeće u utrobi ženki počinje razvijati plod. U kasno proljeće ženka se okoti, a mlado se odmah uhvati za majku i siše mlijeko. Ukoliko se uznemiruju šišmiši, mladi se neće okotiti, zato ih treba običi u potpunoj tišini. Ženke koje mužjaci oplode tijekom ljetnih mjeseci mogu pohraniti sperm u svom tijelu i čuvati ju do sedam mjeseci. Pitamo se zašto? One jednostavno ne dozvoljavaju oplodnju jajne stanice dok uvjeti za okot ne budu povoljni, dok ne osiguraju dostatnu hranu. Zanimljivo je kako na taj način sprječavaju propast jajašca. Opet kod nekih vrsta kod kojih se stanica odmah oplodi, oni mogu odgoditi implantaciju, tj. gestaciju (razdoblje u utrobi između parenja i rođenja) koja može iznositi od 45 dana do 10 mjeseci. Za vrijeme noćnoga lova majke ostavljaju mlade, ali se svaka po povratku vraća svom mladom.

Povodom 20. obljetnice, Sporazum o zaštiti europskih populacija šišmiša proglasio je 2011. i 2012. g. Međunarodnom godinom šišmiša. Hrvatska je od 2000.g. jedna od 33 zemlje članice Sporazuma te je jedna od najbogatijih država s faunom šišmiša, sa svojih 35 od 52 vrste šišmiša koje su zabilježene na teritoriju Sporazuma.

Mladi šišmiši nakon dva mjeseca počinju samostalno letjeti i loviti kukce.

Što kada nam šišmiš uleti u sobu?

Otvorite vrata i prozore koji vode u vanjski prostor, umirite se te pričekajte da sam pronađe put van, nemojte ga tjerati i ne brinite, ne će vam se zaplesti u kosu. Ukoliko se smirio i ne želi napustiti prostoriju obucite radničke rukavice, stavite na njega posudu, a između zida i posude na brzinu umetnite karton ili časopis te ga tako iznesite van. Ukoliko ni to ne uspijete, nježno ga prekrijte mekom krpom i iznesite van. Pustite ga s povišenoga mjesta jer on mora uhvatiti zrak u svoja krila kako bi mogao poletjeti, a i time ga osiguravate od grabežljivaca.

Kako pomoći šišmišima?

- Toleriranjem i održavanjem postojećih boravišta šišmiša na drveću, spiljama i osiguravanjem kućica za šišmiše.
- Ne ometati ih u zimskom snu niti u parenju.
- Ne koristiti pesticide u vrtu koji izazivaju trovanje šišmiša.
- Govoriti ostalima koliko su korisni kako bi odbacili predrasude.

Zanimljivosti, jeste li znali?

- Najstariji fosili šišmiša stari su 50 milijuna godina.
- Svinjoliki je šišmiš veličine 3 cm i težine 2 grama, dok velesišmiš može doseći težinu od 1,5 kg.
- Jedan šišmiš u jednom satu može pojesti više od 1000 insekata!
- Eholokacijom raspoznaju komarca u potpunom mraku.
- Samo se tri vrste hrane životinjskom krvlju, ali oni žive na području Srednje i Južne Amerike te nikada ne napadaju čovjeka.
- Šišmiši žive na svim kontinentima osim Antarktike.
- Oni ne mogu biti kućni ljubimci jer su divlje životinje, treba im prirodni okoliš, a mali je postotak i zaražen bjesnoćom.
- Najstariji uhvaćeni šišmiš u divljini imao je 39 godina.
- U nekim zemljama smatraju da ulet

- šišmiša u kuću donosi sreću, ali moramo ga pustiti van!
- Jedini su autohtoni sisavci Novoga Zelanda, Havaja, Azorskoga otočja.
- Srce velikoga šišmiša tijekom leta dosegne 880 otkucaja u minuti, a u hibernaciji (zimskom snu) 18-80.
- Glava mišorepnog šišmiša bila je simbol mudrosti drevnih Egipćana.
- Najmanji je šišmiš težak 1,5 g i ima raspona krila od 15 cm.
- Neke su vrste šišmiša sposobne otkriti položaj žice promjera manjeg od 1 mm.
- Na dugim putovanjima šišmiši prelete i do 50km dnevno.
- U dubokoj hibernaciji mogu prestati dišati i na više od sat vremena.

Zakonom zaštićeni

Šišmiši su strogo zaštićeni Zakonom o zaštiti prirode, zabranjeno ih je uznemaravati i ubijati. Ukoliko uočite koloniju šišmiša kontaktirajte neke od sljedećih:

Upravu za zaštitu prirode Ministarstva kulture, Udrugu za zaštitu šišmiša Tragus, Hrvatski prirodoslovni muzej, Državni zavod za zaštitu prirode, Zoološki vrt grada Zagreba ili Udrugu studenata biologije BIUS.

IZVORI:

- http://www.pp-medvednica.hr/Medvednica_hr/sismisi.htm
- <http://www.speleologija.hr/znanost/sismisi/index.html>
- http://www.skole.hr/ucenici/os_visi?news_id=1511
- http://www.park-maksimir.hr/Maksimir_media/letak_digitalni.pdf
- <http://www.dzpp.hr/medunarodna-godina-sismisa/o-medunarodnoj-godini-sismisa/medunarodna-godina-sismisa-923.html>

Izvor radionice origami:

- <http://zlatna-djeca.blogspot.com/2011/10/origami-sismisi.html>

Višnja Rakuša

BRINE LI IKOGA NESTANAK NAFTE?

Crno zlato nestaje

Dvadeseto stoljeće je stoljeće nafte. Možete li zamisliti današnji svijet bez automobila, zrakoplova i plastike? Odgovor je zasigurno, ne.

„Crno zlato“ ili nafta fosilno je gorivo koje se najviše koristi za pokretanje vozila. Postoji više teorija o postanku nafte, a danas prevladava mišljenje da je nafta nastala od različitih sitnih životinjskih i biljnih morskih organizama, tj. planktona, algi i kopnenog bilja koje je živjelo i razmnožavalo se u toplim morskim zaljevima. Uginuvši taložilo se na morskom dnu i tako je nastala nafta. Nafta na mnogim mjestima izbija sama iz zemlje, ali to su tek zanemarive količine. Do velikih količina nafte dolazi se bušenjem dubljih slojeva zemlje. Kako je kroz povijest uporaba i potreba

za naftom bivala sve veća, danas ponestaje zaliha i moguće je da će one uskoro potpuno nestati. Prema nekim pesimističnim predviđanjima nafte imamo još za nekih 25 godina, tvrde stručnjaci. Oni optimistični predviđaju i do 40 godina, uzevši u obzir stalni rast i potrošnju nafte u svijetu, kao i pronalaženje novih nalazišta nafte, koja po nekima neće biti dovoljna s obzirom na rast potrošnje. Nafti, koja više nije jeftina, uskoro bi mogao doći kraj. Tomu u prilog ide zabrinjavajuća činjenica da se od 2004. do 2007. godine cijena nafte na svjetskom tržištu učetrstrostručila. Neki znanstvenici već duže vrijeme tvrde da će uz globalizaciju svjetskog gospodarstva doći do globalnog fenomena: potražnja za naftom nadmašit će ponudu! Bit će to početak kraja ere jeftine nafte. Postoje i optimističnija predviđanja da će se to dogoditi kroz 15, 50 ili čak 100 godina, no ishod je neizbježan. Rastuća svjetska populacija za svoje gospodarske aktiv-

nosti, posebice poljoprivredu i promet, treba sve više nafte, što naftna industrija, prema dostupnim informacijama, više neće moći osigurati. Nafta ima sve manje, a njezina cijena postaje sve veća. Trenutna proizvodnja nafte iznosi oko 84 milijuna barela dnevno. Prema više modela, između 2020. i 2030. proizvodnja sirove nafte u svijetu trebala bi pasti sa sadašnje 4 milijarde tona godišnje na oko 2.75 milijardi tona. Podaci su zabrinjavajući i sve se češće postavlja pitanje kako bez nafte. Morat će se koristiti nadomjesci, na primjer, započela je proizvodnja automobila na struju i vodu, no s obzirom na njihovu skupoću i nemogućnost dobivanja poticaja u našoj državi, tko će si isti moći priuštiti? Mlade ne zanima trenutno stanje, stari se nadaju da nestašicu neće doživjeti... Tako da sve ostaje na pojedincima koji su, nadajmo se, dovoljno ekološko osviješteni u ovim kriznim vremenima.

Višnja Rakuša

Posjetili smo azil za napuštene pse

Učenicima u azilu

Napušteni pas

... i ostali napušteni psi

Humanitarka, učenica Ivana Pavelić

Dana 22. listopada 2011.g. učenici naše škole uputili su se u Azil za napuštene pse.

Na inicijativu naše učenice (koja je volonterka u azilu), nakon razgovora s ravnateljicom, po školi se proširila vijest da netko sprema odlazak u azil.

Nakon obilaska razrednih odjela i razgovora s njima, prikupili smo imena učenika koji su bili zainteresirani za odlazak. Na naše iznenađenje, popis je brojio preko 50-tak imena. Nismo imali pojma da u našoj školi postoji toliko mladih osoba koje vole životinje.

Nakon dogovora s voditeljicom azila gospođom Katarinom, odluka je pala.

U subotu oko 10 sati okupili smo se ispred škole, i putem Orljavskog nasipa, laganim korakom došli do azila. Psi su nam se jako obradovali. Nismo sigurni je li to bilo zato što smo došli, ili što su nanjušili konzervice i suhu hranu koju smo im donijeli. Azil je u jako lošem stanju, financira se osobnim donacijama, a u današnje vrijeme one nisu baš izdašne. Sastoji se od 12 stalno gladnih glavica. Neki su tamo od rođenja, neki su nađeni na raznim mjestima, a neki okrutno odbačeni preko ograde u azil. Sada to više nije važno. Grupica volontera i Katarina svakodnevno se brinu o njima i pokušavaju im pronaći bolji dom.

Ivana Pavelić

INTERVJU S NAŠOM VOLONTERKOM I HUMANITARKOM

PAS čovjekov najbolji prijatelj

Ivana Pavelić, učenica 2. a razreda ekonomista, u slobodno vrijeme volontira u Umirovljeničkom domu Požega te provodi brojne humanitarne organizacije na našoj Ekonomskoj školi. Trenutno je u tijeku humanitarna akcija kojom se želi pomoći udruzi Sirius iz Požege koja se bavi zaštitom napuštenih pasa.

A: Ivana, kada je počela tvoja briga o napuštenim životinjama?

I: Briga za životinje počela je u 6. razredu osnovne škole. U svom sam rodnom selu jednoga dana ispred trgovine pronašla napušteno, tek okočeno mače. Bez previše razmišljanja sam ga uzela i ponijela kući te hranila na bočicu svaka četiri sata. Sada je on već odrastao i još uvijek kod mene.

A: Tko je bio prvi ljubimac kojem si otvorila svoje neskromno srce i vrata svoga doma?

I: Prvi ljubimac nije bio ni pas, ni mačka, nego jare. Dok sam bila mala, moj je djed imalo puno koza i ovaca. Među njima je bilo mnogo jarića. Jedno od njih je bilo i moje.

A: Vlasnica si labradora, koliko ih posjeduješ i zašto se time baviš?

I: Trenutno imam samo dva labradora, ženku žute boje i mužjaka crne boje. Uz njih imam štene border collia, pekinericu staru 8 i pol godina te nekoliko mačaka. Nedavno smo imali prvo leglo

labradora i to čak njih jedanaest te sam im bila nešto poput medicinske sestre. Prvih sam ih nekoliko tjedana samo ja mogla dirati. Odluku da ih imamo je projektirao moj otac, njemu se vrsta svidjela pa smo nakon 2 mjeseca nabavili prvo štene.

A: Vjeruješ li u izreku da je pas najbolji čovjekov prijatelj?

I: Apsolutno, pas je jedini koji mi se raduje svakoga dana. Kada se vratim kući, oni su sretni jer sam stigla, pozdravljaju me lavežom, trčkaraju oko mene, sjednu ispred mene i čekaju da se igram s njima, ili da im pričam nešto.

A: Kako se nosiš s gubitcima, tj. smrću svoji malenih prijatelja?

I: Isprva mi bude teško. Tuga nikad ne postane manja, samo se naviknete na nju. Nedavno mi je jedna mačka uginula i nisam bila ništa manje tužna nego kada se to prvi put dogodilo.

A: Osim brigom za životinje ti se brineš i o starijim ljudima! Zašto?

I: Odrasla sam s bakama i djedom tako da sam navikla uz sebe imati starije ljude koji bi me poučili svojim iskustvom. Nerijetko se družim sa starijim osobama Umirovljeničkoga doma Požega, igram s njima različite igre i kratim im vrijeme svojom prisutnosti.

A: Kako uspijevaš tolike volonterske sate uklopiti u svoje školske obaveze?

I: Sve se može kad se hoće.

A: Jesi li članica koje požeške udruge?

I: Jesam, članica sam Udruge za zaštitu životinja - Sirius (koja ima azil za napuštene pse).

A: Na obljetnici škole primjetili smo da imaš dara i za pisanje sastavaka, oduševila si nas slavonskom pričom. U kojim okolnostima pronalaziš inspiraciju?

I: Ne postoje određene situacije. Inspiraciju najviše crpim iz vlastitoga života, obitelji, zavičaja, ali vremena nikada dovoljno.

A: Gdje se vidiš u budućnosti, kako bi izgledao tvoj savršeni život?

I: Za početak vlastiti mali zoološki vrt. Kada bi se to dogodilo ne bi postojalo sretnije osobe od mene. Također se nadam upisu na Pravni fakultet, a možda i jednoga dana objavi vlastite knjige o životinjama.

A: Za kraj, reci nam, kad ne pišeš, ne družiš se sa starijima i životinjama, tko zauzima tvoju pažnju?

I: Ako nisam vani sa psima i mačkama ili nešto ne pišem, onda su moguće samo dvije opcije: ili čitam knjigu i učim ili igram igrice na računalu i Play Stationu 3. Jako dobro znam kako se moram truditi za svoje ocjene i da u životu ništa ne dolazi bez rada, iako sam ponekad zaokupljena igricama.

Antonia Ivić

Ivana Pavelić sa psom

MONONUKLEOZA – „BOLEST POLJUPCA“

Ljubiti ili ne ljubiti, pitanje je sad

Našom školom zavlada je „bolest poljubaca“, tko je koga ljubio, koje su posljedice te kako je preležati tri tjedna u krevetu (izvan škole) čitajte u nastavku...

Što je mononukleoza i kako se prenosi?

Infektivna mononukleoza zarazna je bolest koja se naglo javlja. Inficirane osobe povremeno izlučuju i prenose virus na druge osobe izravnim ili neizravnim (preko ruku) kontaktom, pretežito slinom. Zbog izražene osjetljivosti virusa na vanjske čimbenike, s posljedičnim gubitkom infektivnosti izvan ljudskog organizma, za prijenos virusa potreban je blizak i neposredan kontakt, najčešće ljubljenje, zbog čega se mononukleoza nerijetko naziva i „bolest poljupca“. Vrijeme od kontakta s virusom do pojave simptoma bolesti (inkubacija) traje od dva do šest tjedana. Nije zabilježena ni kod jedne druge vrste, osim kod ljudi. Bolest najviše pogađa djecu i mladež i to naročito u razvijenim zemljama. Bolest nije smrtonosna. Infektivna mononukleoza javlja

se tijekom cijele godine, ali u zimskom periodu lakše se prenosi, jer ljudi više obitavaju u zatvorenim prostorima.

Simptomi „tihe“ epidemije

Umor, nevoljkost i glavobolja često pretihode pojavi glavnih simptoma kao što su povišena temperatura, upala ždrijela i povećani limfni čvorovi, povećanje jetre i slezene, te kronični umor. Simptomi se javljaju 5-15 dana nakon što se osoba zarazi. Česta pojava je i osip, i to kod onih bolesnika koji su uzimali antibiotike. U većine bolesnika nastupa potpuno izlječenje, a u rijetkih mogu nastati komplikacije.

Kako se izliječiti?

Oboljeli trebaju samo mirovati, piti puno tekućine te uzimati vitamine i minerale da se potakne prirodna imunost. Bole-

Iskustva naše učenice

Od mnogih simpotoma mononukleoze, kod mene su najviše istaknuti bili povećani limfni čvorovi na vratu. Da to nisam primijetila, vjerojatno, ne bih ni zatražila liječničku pomoć. Grlobolja je trajala sigurno tri mjeseca, a možda i više, a imala sam i temperaturu cijelo to vrijeme, ali nisam obraćala pažnju. U bolnici sam provela četrnaest dana i ondje sam primala injekcije i infuzije. Liječenje sam nastavila i izvan bolnice još mjesec dana mirovanjem i konzumiranjem nezačinjene hrane. I prije sam čula za tu bolest, ali nisam znala što točno ona je. Saznala sam da je drugo ime za nju bolest poljupca, koji su simp-

tomi i kako se liječi. Ne mislim da je to posljedica poljubaca, prije bih rekla da sam je dobila preko čaša u kafićima. U školi nisam bila tri tjedna, i nije mi baš bilo „bajno“. Bilo je dobro što mogu spavati do kada hoću, nisam ništa morala raditi, nisam učila, ali nakon povratka u školu žalila sam za izgubljenim vremenom, jer bilo je teško nadoknaditi gradivo. Sve se skupilo i bilo je teško pratiti nastavu, ali ipak uspjela sam uspješno proći ovo polugodište. Svima koji nisu imali iskustva s tom bolešću savjetovala bih da ne piju za drugima, da ne jedu zajedno čokoladice, lizalice i slično, jer se bolest prenosi slinom.

snici obično leže u bolnici oko dva tjedna, te još četiri tjedna moraju mirovati kod kuće. Za razliku od gripe, traje dosta duže (oko šest tjedana), a oboljele često treba i hospitalizirati. Najučestalija je između 15. i 25. godine života. U prevenciji nastanka i širenja EBV-infekcije primjenjuju se opće higijenske mjere. Do danas nije proizvedeno djelotvorno cjepivo.

Poljubac za zdravlje ili bolest?

Iako ovu bolest nazivaju bolest poljubaca jer se prenosi slinom važno je napomenuti kako znanstvenici tvrde da je poljubac prirodna antistres tehnika. Stres u optjecaj dovodi hormone poput kortizola i adrenalina koji štete organizmu. Osim toga, poljubac jača imunološki sustav: svakim se poljupcem oslobađa golem broj bakterija prisutnih u slini koje se prenose s jednog partnera na drugog te bakterije pospješuju proizvodnju antitijela. Japanski imunolog H. Kimata otkrio je da su poljupci odličan način u borbi protiv alergija jer imaju dobar utjecaj na imunološki sustav. Prema nekim njemačkim i austrijskim znanstvenicima, poljubac može smanjiti i razine kolesterola te sniziti krvni tlak. Na nama je da sami procijenimo donose li poljupci više pozitivnih ili negativnih čimbenika te koga, koliko i kako ljubiti?!

Marija Magdalena Horvat

IZVORI:

- <http://www.plivazdravlje.hr/aktualno/clanak/17507/Infekcijska-mono-nukleoza.html>
- http://www.skole.hr/roditelji/savjeti?news_id=75
- <http://www.zdravstveni.com/mononukleoza.php>
- <http://www.mojezdravlje.net/Bolesti/136/zarazne-bolesti/Mononukleoza.aspx>
- www.italasalute.it

INTERVJU S GORDANOM ZELIĆ, PROFESORICOM HRVATSKOGA JEZIKA KOJA JE NAPUNILA GODINU DANA UMIROVLJENIČKOGA STAŽA

Profesorica Gordana Zelić

Prof. Zelić (u sredini) s ostalim profesorima

Fakultet je prva stepenica u životu, a život je pravi fakultet

Gordana Zelić, profesorica hrvatskoga jezika i književnosti iznijela nam je svoje emocije i sjećanja nakon četrdeset i dvije godine nastavničkoga staža i godine dana umirovljenja, kako je i tko joj je ostao u sjećanju čitajte u nastavku...

N: Nakon godine dana nastavničkoga mirovanja možete li nam reći što Vam najviše nedostaje?

PROF.: Kada iz radne atmosfere utonete u svakodnevnu tišinu, neaktivnost (zbog vrlo narušenoga zdravlja ne smijem gotovo ništa raditi), tada je teško snaći se i prihvatiti novi način življenja. Nedostaju mi kontakti s učenicima i razredna atmosfera (buka, žamor, šaputanja, smijeh...).

N: Jeste li u potpunosti ostvarili svoja očekivanja od ovoga zanimanja ili je ostalo još nešto što niste uspjeli izrealizirati?

PROF.: Mislim da sam u svom dugogodišnjem radu s učenicima ostvarila sve što sam očekivala i zbog čega sam i odabrala ovo zanimanje.

N: Možete li izdvojiti jedan pozitivan i jedan negativan događaj koji ćete zauvijek pamtiiti?

PROF.: Teško. Tijekom više od 42 godine rada svašta se lijepoga i manje lijepoga događalo. Tijekom Domovinskoga rata, kada se čula topovska grmljavina od Pakraca i Nove Gradiške, ulazeći u razred, učenici su pjevali Ne dirajte mi ravnice, plakali smo kao kiša. Ili kad sam dobivala njihove razglednice, dok su bili na odsluženju „vojnog roka“ u bivšoj JNA, a očekivao se svaki dan rat zbog svima poznatih razloga.

N: Koja Vam je bila najzahtjevnija zadaća razredništva?

PROF.: Voljela sam biti razrednik i nije mi bilo teško organizirati stručne izlete i višednevne ekskurzije po Hrvatskoj i Europi, kao i maturalne zabave. Najteže mi je bilo ako je netko od učenika „izgubio“ roditelje.

N: S kojim se jezičnim problemom ni danas ne možete nositi?

PROF.: Hvala Bogu, nije bilo takvih problema. Ali ako mislite na moja nastojanja da učenici budu koliko toliko pismeni, e tu bi se moglo svašta reći. Još i sad tvrdim da svi mogu postići osnovnu pismenost.

N: Koji Vam je razred posebno ostao u sjećanju i zašto?

PROF.: Svaki je razred priča za sebe. U jednom sam strojarskom razredu vodila borbu zbog slabije pismenosti i nastojala da bar svoje buduće račune napišu

ispravno, uredno i čitko. Na kraju školske godine, u trenutku očajja zbog pokazivanja (ne)znanja, zavapila sam: „Što sam ja s vama radila četiri godine? Ništa vas nisam naučila?“ Ustao je jedan učenik i rekao: „Nije istina da nas niste ništa naučili. Svakoga dana, kad imamo hrvatski, brijemo se, peremo noge i mijenjamo čarape.“

N: Možete li usporediti ponašanje današnjih učenika s Vašim prvim razredima?

PROF.: Dok sam bila početnik u svom poslu, mislila sam da u razredu mora biti tišina, da učenici moraju sve znati, da svi moraju biti aktivni...Danas se drugačije radi. Kreativne svađe su poželjne, što veća buka, veći je rad...

N: Je li ljubav prema hrvatskom jeziku kao predmetu još uvijek jednaka?

PROF.: Da. Hrvatski jezik kao nastavni predmet i kao sredstvo izražavanja sve je u većoj opasnosti i sve se češće „gura“ na marginu kulturnoga života. Ekspanzija je

anglizama sve jača i kako će se sve završiti nitko ne zna.

N: Koja Vam je najdraža knjiga i što danas čitate?

PROF.: Oduvijek sam puno čitala. Kad sam bila mala obožavala sam knjige Heidi i Dječak iz pećine. Kasnije sam bila zaljubljena u Indijance i život na Zapadu... Kako sam počela raditi, voljela sam znati što moji učenici čitaju pa sam čitala što i oni. Trenutačno čitam Tresak Nicka Hornbya, o roditeljstvu tinejdžera. Nedavno sam pročitala vrlo zanimljivu knjigu Šutnja koju je napisao Susaku Endo, o progonu kršćana u Japanu u 17. stoljeću.

N: Što biste poručili budućim kolegama, profesorima hrvatskoga jezika?

PROF.: Teško je bilo kome nametati svoje mišljenje. Reći ću samo neka rade po svojoj savjesti i po svom srcu. Ako ne vole mlade i ne razumiju ih, neka ne ulaze u razred! Moraju biti spremni i na lijepo i na ružno vezano uz ovaj posao.

Na blic pitanja profesorica je ovako odgovorila:

Najdraži mi je kućni ljubimac...naš zlatni retriver Piero koji je u osmoj godini i kojeg obožava naša unučica Lana.

Ujutro obavezno...prolistam novine između 5 i 6 sati.

Najljepši događaj u životu je...rođenje moje unučice Lane.

Fakultet je...prva stepenica u životu, a život je pravi fakultet.

Nikada nisam mislila...da ću zbog bolesti napustiti život koji sam do tada vodila i da ću godinu dana biti slabo pokretna i život provesti u bolnicama i toplicama. Hvala Bogu, i tome se nazire kraj!

Za sebe mogu reći...da sam vedra osoba s pojačanom ljubavi prema svojim učenicima i s mišlju na njih izdržala sam sve zdravstvene probleme koji su me snašli.

INTERVJU S PROF. TONKOM KUNKEROM

Za uspjeh nije dovoljan samo talent

Prof. Tonka Kunkera sa psom

S: U kojem ste se trenutku odlučili ne samo privatno nego i poslovno okrenuti sportu?

PROF.:U trenutku donošenja odluke o upisu na Kineziološki fakultet. Od prve godine fakulteta želja mi je bila raditi u školi, srećom se i ostvarila. Roditelji su imali utjecaja na to i zahvalna sam im na tome.

S: Koja vam je vrsta sporta najdraža i zašto?

PROF.:Najdraža mi je odbojka. Zato što je ekipni sport u kojem do izražaja dolazi timski rad, nije grub, a i rekreativno igram odbojku u čemu uživam.

S: Jeste li ikada igrali nogomet i biste li zaigrali u nekoj ženskoj ekipi? Tko je vaš najdraži muški nogometni klub?

PROF.:Nisam igrala nogomet i ne vidim se u tom sportu, čak nemam ni najdraži klub, ali volim pogledati dobru utakmicu.

S: Koja je prednost, a koji nedostatak u poslu profesora tjelesne kulture i odgovora za razliku od profesora koji predaju

20

neke druge (teorijske) predmete?

PROF.: Prednost je definitivno to što radim u trenirci na čemu mi mnoge kolegice zavide :) i u tome što većina učenika voli tjelesni, a nedostatak je to što se, na žalost, događaju ozljede.

S: Čemu se najviše veselite u svom poslu?

PROF.: Najviše se veselim radu sa svojim učenicima. Veseli me kada ih uspijem zainteresirati za neki sport, kada uspiju izvesti nešto od čega su imali strah i mislili da to ne mogu.

S: Koji ste najveći uspjeh do sada ostvarili s učenicima i koji vam učenici sportaši najviše nedostaju i zašto?

PROF.: Voditeljica sam odbojke, stolnog tenisa i badmintona.U ovih šest godina koliko radim u Ekonomskoj školi osvajali smo sva mjesta na županijskim natjecanjima, od prvog do zadnjeg. Naravno, lijepo je osvojiti prvo mjesto, ali za mene je najveći uspjeh kada vidim da se učenici zaljube u odbojku, da su svaki tjedan na treningu i da nakon završene srednje škole i dalje dolaze. Tada znam da sam uspjela i to me najviše veseli. Sad je već prošlo dosta generacija i svi mi oni nedostaju, ali jedna generacija će uvijek imati posebno mjesto u mom srcu, to je k razred profesorice Darije Dujmović

S: Što biste preporučili mladim sportskim talentima? Tko je za Vas najveći talent ili uzor i zbog čega?

PROF.: Da vjeruju u sebe i u ono što žele ostvariti u životu. Za uspjeh nije dovoljan samo talent, nego trud, upornost i predanost sportu. Osobno nemam uzora, ali naravno ima puno onih kojima se

i predanim ljudima.

S:Osim sporta bavite li se još kojim hobiljem?

PROF.: Učim svirati klavir. To je jedna želja iz djetinjstva za koju prije nisam imala strpljenja, a sada uživam u tome.

Za kraj – blic pitanja!

Nikada nikome nisam rekla da... sam nastupala u amaterskom mjuziklu Kosa.
Kad završi radni dan jedva čekam... igru sa svojim psom.

U slobodno vrijeme najčešće... uživam u dobrom društvu.

Svima bih preporučila knjigu... Hosseini: Gonič zmajeva.

Najdraža mi je pjevačica... Adele.

Dan počinjem... šetnjom sa svojim psićem.

Štikle su... nešto što volim, ali, na žalost, rijetko nosim.

Posvijetlila sam kosu zato što... volim promjene.

Nitko ne sprema... lungić i njoke sa špinatom tako dobro kao ja!

Kao razrednica sam... nadam se pravedna.

Stjepan Đurđević

Prof. Kunkera s učenicima

Profesorica na rukometu

INTERVJU S NOVOM PROF. MATEMATIKE -IVANOM KERŠEK

Sport nas priprema na životne pobjede i poraze

N: Zašto baš matematika?

Prof.: Zato što je lakše naučiti matematiku nego raditi bez nje.

N: Što mislite zašto je učenicima matematika "bolna točka"?

Prof.: Pitanje za milijun \$...i ja bih to voljela znati, pa bar je matematika zanimljiva.

N: Je li nastava ono što ste oduvijek htjeli?

Prof.: Nije, ali sudbina je uplela svoje rukice ... i jako sam zadovoljna, svaki dan donosi nešto novo ... učenici znaju biti jaaako zanimljivi.

N: Možete li nam riješiti sljedeću nedumicu: Ako kokoš i pol za dan i pol sne-se jedno i pol jaje, koliko 6 kokoši snese jaja za 7 dana?

Prof.: Pa mogu pokušati...znači...

1.5 kokoš	1.5 dan	1.5 jaje... znači
1.5 kokoš	3 dana	3 jaja
3 kokoši	3 dana	6 jaja
6 kokoši	3 dana	12 jaja
6 kokoši	1 dan	4 jaja... pa je
6 kokoši	7 dana	28 jaja

N: Osim matematike, postoji li neki hobi kojim se bavite?

Prof.: Postoji, to je rukomet.

N: Služi li Vam rukomet za oslobađanje od stresa ili je ipak riječ o ljubavi?

Prof.: I jedno i drugo, sport je najbolji način za oslobađanje od stresa, a u rukomet sam se zaljubila još od malih nogu i nakon 10 godina treniranja još uvijek željno iščekujem utakmicu.

N: Jeste li do sada osvojili neki značajniji uspjeh?

Prof.: Ovisi o kakvom je uspjehu riječ, nije medalja zlatnog sjaja dokaz uspjeha, smatram da su sklopljena prijateljstva i način života sportaša najveći uspjeh koji sport donosi ... Priprema nas na životne pobjede i poraze i uči da iz svakog poraza možemo mnogo naučiti.

N: Koliko se dugo bavite rukometom?

Krenula sam u petom razredu osnovne škole i trenirala do druge godine faksa. Zbog studentskih obveza bila sam prisiljena prestati, ali sam opet krenula u svibnju ove godine.

N: Imate li neku neostvarenu želju?

Prof.: Osim nekog novčanog dobitka, jahte i vikendice na moru...nemam.

N: Možete li za kraj postaviti neku matematičku pitalicu za naše učenike? (u zagradi navedite rješenje!)

Prof.: Evo „pitanjca“ slično vašem ... Jedna i pol roda zasiti se s tri i pol žabe u pola dana. S koliko se žaba zasite tri rode u tri dana ?

(Rješenje: 42 žabe
1.5 roda 3.5 žabe 0.5 dana
1.5 roda 7 žaba 1 dan
3 rode 14 žaba 1 danu
3 rode (14*3) = 42 žabe 3 dana)

Prof. Ivana Keršek

Dovršite sljedeće rečenice:

Ne mogu zamisliti dan bez... smijeha.

Nikada ne ću zaboraviti... svoje prijatelje.

Najdraže mi je jelo... pizza.

Sport je... način života.

Na nastavi matematike učenici ne znaju... šutjeti.

Najlakše je u matematici... derivirati.

Nikolina Turkalj

INTERVJU S MLADOM PROFESORICOM HRVATSKOGA JEZIKA, MARTINOM NEKIĆ

Vjetar u leđa, to nam treba!

Predah

Prof. Martina Nekić putuje biciklom na more

N: Kako se nosite s nasljedem Gordane Zelić, umirovljene profesorice Hrvatskoga jezika?

PROF.: Teško je doći na mjesto nekoga s dugogodišnjim radom poput prof. Zelić. Očekivanja su uvijek velika, ali mislim da čovjek uvijek mora biti svoj i graditi svoj put i osobnost. Ispočetka mi je bilo dosta teško jer ova struka zahtijeva puno ljubavi, strpljenja, truda, ali ako nešto voliš, ništa nije teško.

N: Što Vam je bilo najpozitivnije iskustvo s učenicima u proteklih godinu dana?

PROF.: Učenici s kojima radim i provo-

dim veliku većinu svoga vremena su svi dobri mladi ljudi i zaista je privilegija i ugodna raditi u okruženju punome vedroga duha, stalnih pošalica, optimizma i smijeha.

N: Što Vas najviše ljuti u radu s učenicima?

PROF.: Na njih se ne mogu ljutiti. Ja sam ta koja uči od njih.

N: Saznali smo da je Vaša velika ljubav biciklizam, otkrijte nam kako je sve počelo?

PROF.: Moji prijatelji bave se rekreativno tim sportom i "zarazili" su me količinom slobode i uživanja koje sam doživljavala kroz naša zajednička putovanja. Strast iz djetinjstva tako se nastavila kroz školovanje i fakultet pa sve do danas.

N: Koja je najveća udaljenost koju ste "pregazili"?

PROF.: To bi bila nedavna ruta ovoga ljeta koju sam odpedalirala sa svojim bratićem Markom. Naime, krenuli smo rutom Zagreb-Žuta Lokva-Senj-Pag, te ju "pregazili" u tri dana, zatim se odmarali na Pagu nekoliko dana te odvezli još jedan dan do Zadra, a sveukupno u 320 kilometara.

N: Od svih sportova, zašto baš biciklizam?

PROF.: Apsolutna sloboda, iskušavanje granica izdržljivosti, ostvarivanje ponekad i teških ciljeva, koji su samim time puno slađi. Sve to pak, u dobrom društvu, bonus je više.

N: Jeste li imali kakvo nezaboravno iskustvo na svojim putovanjima?

PROF.: Svaki prijeđen kilometar, pako je teško brdo, susreti s ljudima raznih profila, priroda i adrenalin, utisnuli su u mene mnoštvo prekrasnih sličica. Ali, kada se sjetim kako smo bili primljeni kod obitelji Rebrović, koju nismo nikada prije toga vidjeli niti znali, u malom mjestu Kukača nedaleko Josipdola, a koji su nam ustupili svoj dom i prenočište, svoja otvorena srca... Za takve stvari vrijedi živjeti, za takve trenutke i taj osjećaj ljudske povezanosti i dobrote.

N: S čim se najteže nosite na cesti?

PROF.: Mišlju hoću li uspjeti izdržati zahtjevniju rutu (čitaj prijeći brdo, a nakon njega još žešći uspon).

N: Što reći o vozačima? Imaju li strpljenja za bicikliste?

PROF.: Moram priznati da sam bila ugodno iznenađena ponašanjem vozača automobila na svojem ljetnom putovanju. Naime, ni u jednome trenutku nisam se osjetila ugroženom, svi su poštivali pravila i pazili na nas. Ono što nam je davalo poticajan "vjetar u leđa" bili su upravo vozači automobila koji su nam trubili, mahali, jednostavno, osjećala se neka pozitivna energija i povezanost među nama.

N: Imate li u planu sljedeću destinaciju?

PROF.: Nikada ne planiram previše daleko u budućnost, no voljela bih ponoviti slično putovanje i sljedeće ljeto.

Nikolina Turkalj

Najbolji smo u...

Pobjedom na županijskom natjecanju EKO KVIZ - LIJEP NAŠA za osnovne i srednje škole, održanom u Pleternici, naša je škola izborila sudjelovanje na državnom natjecanju koje je održano od 20. do 22. ožujka 2011. u Primoštenu. Kao gosti, sudjelovale su i škole iz susjedne Bosne i Hercegovine. Našu su ekipu činile učenice: Jelena Asančaić 1.a, Ana Terman 2.b, Izabela Čevapović 3.a i Josipa Galović 4.a, pod vodstvom mentorice Andreje Bogojević, prof.

Natjecanje je obuhvaćalo predstavljanje slikokaza (ekipno) i pismenog dijela koji se pisao pojedinačno. Naš slikokaz bio je pod nazivom „Kuda idu naše otpadne vode“, a izvrsno ga je predstavila učenica Josipa Galović. Nakon zbrajanja bodova iz ta dva dijela natjecanja, izabrano je pet najboljih ekipa koje su sudjelovale na usmenom dijelu natjecanja. Ostale su ekipe bile u ulozi gledatelja i navijača.

Smještaj i atmosfera bili su odlični, tako da smo se obogaćeni novim

Natjecateljice EKO KVIZA s prof. Andrejom Bogojević

znanjima, iskustvima i poznanstvima, sretni vratili kući.

U disciplini *komercijalist* sudjelovalo je 18 najboljih komercijalista iz četiri hrvatske škole, među kojima je bio i tim

naše škole. Komercijalisti su bili podijeljeni u timove od po tri učenika iz svake škole. Našu školu predstavljale su učenice Nika Carević, Valentina Kerner i Tena Knezović. Natjecanje se sastojalo od: prezentacije tvrtke na hrvatskom i engleskom jeziku (osmišljavanja naziva, djelatnosti, loga, asortimana, vizije i misije tvrtke), izvozne pretkalkulacije (kako bi utvrdili isplativost poslovne suradnje) i ponude (na engleskom jeziku kao odgovor na upit inozemnom poslovnom partneru). Svi natjecatelji bili su smješteni u Hotelu „Pula“, dok je samo natjecanje održano u prostorijama škole domaćina. Nakon natjecanja u hotelu je održana svečana večera i dodjela nagrada natjecateljima. Ekipa naše škole osvojila je 4. mjesto. Posljednjeg dana svi su sudionici natjecanja posjetili NP Brijuni nakon čega je uslijedio povratak kućama.

Komercijalistice s prof. K. Krizmanić-Horvat

Intervju s Tamarom Šarić, učenicom koja je osvojila 2. mjesto na Državnom natjecanju iz Knjigovodstva s bilanciranjem

Najdraža mi je nagrada srebrna medalja

Učenica Tamara Šarić na Državnom natjecanju

Tamara je ona kojoj „najteži“ strukovni predmet ne predstavlja nikakve teškoće, naime, ona tvrdi: Što te ne ubije, ojača te! Pitamo se je li tako i s Knjigovodstvom s bilanciranjem? Provjerimo!

naše škole uručila mi je mobitel. Najdraža mi je nagrada, definitivno, medalja jer je jedina stalna uspomena koja će me podsjećati na to da, ukoliko uložim dovoljno truda u željeni cilj, ostvarit ću ga. **N: Gdje si trenutno, jesi li upisala fakultet i koji, je li uspjeh na državnom natjecanju doprinio većem broju bodova za upis na fakultet i ima li naučeno gradivo iz ekonomije smisla sada u tvom budućem zanimanju?**

T: Upisala sam smjer Računovodstva na Veleučilištu u Požegi. Uspjeh na Državnom natjecanju nije mi donio nikakav dodatni broj bodova, ali sam se uspješno upisala zahvaljujući dobro riješenoj državnoj maturi. Stečeno znanje će mi puno pomoći jer upravo na Veleučilištu nadograđujemo gradivo iz, primjerice, gospodarstva, marketinga, statistike.

N: Što ti najviše nedostaje iz školskoga života?

T: Definitivno, ekipa!

Nekoliko blic pitanja za našu Tamaru: Najdraža mi je lektira... ona s najmanje stranica!

Tambura je... nadimak koji sam dobila u 2.r. srednje.

Najdraža mi je profesorica... Elvira Volf – Karan.

Nadam se da ću se u budućnosti baviti... svojom strukom, računovodstvom.

Uvijek ću se sjećati svoje srednje škole po... sitnicama koje se pamte kroz život!

Moj je životni moto... ono što te ne ubije ojača te!!!

Nikolina Turkalj

Učenica Tamara s ravnateljicom M. Parac i prof. E. Volf Karan

N: Tamara, još jednom čestitamo na osvojenom 2.mjestu na Državnom natjecanju! Vratimo se na taj dan: reci nam, kad si riješila test jesi li predosjećala da će te svrstati u prva tri mjesta?

T: Nisam imala nikakav predosjećaj. Naravno, poželjela sam što viši plasman jer sam bila zadovoljna riješenim testom. Jedini mi je cilj bio pokazati znanje i trud koji je profesorica Elvira Volf -Karan uložila u moje pripreme. Bila sam samouvjerenija nakon riješenoga testa, a i opet svjesna toga da uvijek postoji netko bolji.

N: Koje si sve nagrade dobila, koja ti je najdraža?

T: Dobila sam priznanje, srebrnu medalju, novčanu nagradu od 750,00 kn na samom natjecanju, od zamjenika župana dobila sam knjigu Požega, Julija Kempfa, od Udruge računovodstveno financijskih djelatnika Požege dobila sam novčanu nagradu u vrijednosti 600,00 kn, a ravnateljica Marinka Parac u ime

Međunarodna natjecanja iz njemačkoga jezika učenika naše škole

Ljudi za ljude natječaj Delegacije Europske unije proveden je u okviru Europske godine borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, a pokrenut je povodom Međunarodnog dana borbe za iskorjenjivanje siromaštva (17. listopada). Učenice Marija Jozić (IV.h), Gabriela Lisec (IV.h) i Katarina Radošević (IV.h) sudjelovale su filmom „Eine ganz normale Geschichte“ ili „Armut darf nicht sein“ koji govori o borbi protiv siromaštva s mentoricom mr. Martinom Budimir, prof.. Učenice i mentorica dobile su diplome za uspješno sudjelovanje na natjecanju i prigodne poklone i materijale Delegacije Europske unije u Republici Hrvatskoj.

Begegnung mit Osteuropa školsko je natjecanje za njemačke i istočnoeuropske zemlje, Münster i Düsseldorf. Cilj je natjecanja prevladavanje granica i barijera u glavama ljudi i poticanje učenika da budu širitelji europske ideje. Moto je ovogodišnjega natjecanja „Europa – das sind wir!“ („Europa – to smo mi!“). Sudjelovali su učenici Ivan Prudky i Jelena Andrijević (3.a) radom „Die Tschechen in Kaptol“ u skupini „Migrationsgeschichten – Leben unterwegs“. U radu su prikazali migracijsku povijest Čeha u Kaptolu. Jelena i Ivan su uz diplomu za sudjelovanje dobili i posebnu pohvalu stručnog prosudbenog povjerenstva, u kojima ih se potiče da i sljedeće godine svakako sudjeluju na natjecanju. Diplome za sudjelovanje dobile su i Antonia Ivić i Ana Vračić (1.a) za literarni rad „Unbeschreibliche Liebe“ te Lorena Jelić (1.a) za literarni rad „Felix und Kira“, svima je mentorica bila mr. Martina Budimir, prof..

Ovdje pogledajte rad o Česima u Kaptolu: http://ss-ekonomska-pozega.skole.hr/skola/djelatnici/martina_budimir

Schloss Habelsee likovni je natječaj pod pokroviteljstvom Bavarskog ministarstva obrazovanja i kulture, Ohrenbach bei Rothenburg. Cilj je natjecanja zaštita i očuvanje kulturne baštine, odnosno graditeljskih spomenika kulture. Tema je natjecanja u školskoj godini 2010./2011. „DenkmalMusik“ („SpomenikGlazba“). Na prvom je radu trebalo prikazati zaštićeni graditeljski spomenik kulture sagrađen do 1920. ili njegov detalj. Na drugom je radu trebalo prikazati dojam glazbenog djela nastalog do 1970. i detalj nekog zaštićenog graditeljskog spomenika kulture. Svoje su radove poslale učenice Adela Simić (3.a), Katarina Retkin i Martina Dogan (3.c) te Mateja Rotim (4.h). Sve su učenice dobile priznanja za uspješno sudjelovanje, a dvi-je su učenice i nagrađene. Adela Si-

mić osvojila je nagradu (ručni sat) u rangu od 5. do 8. mjesta, a Katarina Retkin novčanu nagradu u rangu od 40. do 100. mjesta. Mentorica je mr. Martina Budimir, prof..

Na **Međunarodnom književnom natječaju** čiji su organizatori: UNESCO i Goi Peace Foundation, Japan, svojim esejima na temu «Was mich wirklich inspiriert hat» („Moja priča nadahnula“) sudjelovale su učenice Mihaela Brković Kudrić (3.c), Lorena Jelić (1.a), Marija Jozić (4.h) i Katarina Radošević (4.h) s mentoricom mr. Martinom Budimir, prof.. UN je razdoblje od 2005. do 2014. proglasio „UN-ovim desetljećem obrazovanja za održivi razvoj“. Mlade se ljude želi potaknuti na sudjelovanje u globalnim inicijativama i na preuzimanje vodeće uloge u stvaranju održivog razvoja, na poticanju mira i razumijevanja među kulturama.

Jedna od nagrađenih slika

Međunarodno natjecanje INTERSTENO u prostorima naše škole

Međunarodno natjecanje INTERSTENO 2011. održavalo se od 26. travnja do 6. svibnja 2011. godine. Na natjecanju je sudjelovalo 24 učenika naše škole koji su imali pravo na samo jedan online prijepis u trajanju od 10 minuta. Natjecanje je održano 20. travnja 2011. godine u prostoru naše škole, u kategoriji juniors od 17 do 20 godina sudjelovala su 22 učenika naše škole, od njih su najbolji bili: Ivan Pranjić, 3.c (361 bruto znak u minuti, 0,249 % pogrešaka, rang 122., mentorica Elvira Volf-Karan, prof.), Jelena Ergović, 3.c (351 bruto znakova u minuti, 0,227 % pogrešaka, rang 129., mentorica

Elvira Volf – Karan, prof.) te Tena Knezović, 4.k (364 bruto znakova u minuti, 0,329 % pogrešaka, rang 144., mentorica Zvezdana Farkaš, prof.). U ovoj kategoriji natjecalo se 616 sudionika, a na prvom je mjestu natjecatelj iz Češke sa 559 znakova u minuti i 0,107% pogrešaka. U kategoriji pupils od 13 do 16 godina sudjelovalo je dvoje učenika naše škole, najbolji su bili Ivona Nikić, učenica 2.a (303 bruto znakova u minuti, 0,165 % pogrešaka, rang 76., mentorica Katica Sunarić, prof.) te Sara Šinko, učenica 2.h

(153 bruto znakova u minuti, 0,915 % pogrešaka, rang 370., mentorica Katica Sunarić, prof.) U ovoj kategoriji natjecalo se 517 sudionika, a na prvom je mjestu natjecatelj iz Rumunjske sa 517 znakova u minuti i 0,058% pogrešaka. Ove godine ukupno je sudjelovalo 213 škola iz cijelog svijeta te 1427 natjecatelja razvrstanih u 4 kategorije: od 0 – 12 godina, 13 – 16 godina (pupils), 17 – 20 godina (juniors) i 21 – 99 godina.

Požeški predstavnici na Kongresu mladih u Berlinu

Učenici 4.a razreda, Jelena Andrijević, Valentina Dumančić i Ivan Prudky, Ekonomske škole Požega s mentoricom mr. Martinom Budimir, prof. svojom su prezentacijom „Menschenhandel“ ili „Trgovina ljudima“ osvojili putovanje u Berlin na Kongres o budućnosti Europe koji je održan od 5. do 8. prosinca 2011. g. Spomenuta profesorica njemačkoga jezika od 2005. g. sudjelovala je s učenicima naše škole na čak 29 međunarodnih natjecanja te su proputovali Europu od Beča, Berlina, Graza do obale Crnoga mora u Bugarskoj. Kongres se organizira u sklopu europskog programa Mladi na djelu, u organizaciji je i Instituta za prospektivne analize te Freizeit- und Erholungszentrum, berlinskog centra za djecu, mlade i obitelj, pod pokroviteljstvom Njemačkoga ministarstva vanjskih poslova i Europske unije. Cilj je programa potaknuti aktivno sudjelovanje mladih u javnom životu i europskom građanstvu, a svojom su prezentacijom naši mladi Požežani doista to pokazali probivši se u 10 do 15 najboljih skupina. Upitali smo profesoricu Budimir kako su došli na ideju progovoriti o trgovanju ljudima, rekla nam je: „Prošloga se ljeta u hrvatskim medijima vrtjela priča o nestaloj djevojci s Juga Hrvatske. Sve nas je potresla njezina još uvijek nerazjašnjena životna priča, koja se usjekla u misli mojih učenika. Navrlo je odmah nekoliko prijedloga kako bi mladima, a i starijima ukazali na problem trgovanja ljudima i na mogućnost rješavanja sličnih.“ Upitali smo i učenike o putovanju. Koji ti je negativni utisak ostao prilikom istraživanja vaše tematike, a koji pozitivni nakon Berlina? „Najviše su me sablaznili podatci o tome koliko je djece postalo žrtvom trgovine ljudima. Put do Berlina bio je izuzetno dug i naporan, ali isplatilo se. Kad smo stigli, dočekao nas je prvi Hrvat koji je izabran u njemački parlament, gospodin Josip Juratović. Pokazao nam je cijeli Parlament koji je jedan veliki muzej, jednostavno me oduševilo“, odgovorila je Valentina. Je li put bio samo turistički, ili ste i nešto radili? Valentina je rekla: „U FEZ-u, najvećem centru za mlade u Europi, bili smo podijeljeni u grupe od tri

ili četiri učenika, gdje smo obradili razne teme, muško-ženska posla, retardaciju, obrazovanje te smo to izlagali u obliku radio priča, repanja, snimljenih pjesama ili reportaža.“ Upitali smo ih što ih je najviše oduševilo. Jelena je odgovorila: „Prvi sam se put vozila avionom i nije me bilo strah, mislim da nikada u životu nisam bila toliko uzbuđena. Fotografirala sam i snimala cijelim putem pa mi je let brzo prošao.“ Ivan je dodao: „Bilo je užasno hladno, unatoč tome, super. Kako i ne bi bilo kad smo bili smješteni u hotelu s četiri zvjezdice.“ Vi, kao jedini Hrvati ondje, jeste li se držali svoje grupice ili ste proširili horizonte? Jednoglasno su se složili: „Upoznali smo različite ljude, bilo je mladih iz Bugarske, Finske, Gruzije, Njemačke, Švicarske, Češke, svakako bismo to ponovili, a usavršili smo i znanje njemačkoga jezika.“

Valentina Dumančić, Ivan Prudky i Jelena Andrijević

Ovdje pogledajte prezentaciju o Trgovini ljudima: http://ss-ekonomska-pozega.skole.hr/skola/djelatnici/martina_budimir

Višnja Rakuša

NAJBOLJI UČENICI 2010./2011.

Na Dan nastavnika 5. listopada 2011. g. ravnateljica Marinka Parac ispred Nastavničkoga vijeća nagradila je najbolje učenike prethodne školske godine 2010./2011. s prosjekom ocjena iznad 4,7 prigodnim poklonima (knjigama i cvijećem).

Moje je ime Mateja Špejić, a za prijatelje sam Špejićka.
U školu nikada ne idem bez mobitela.
Najdraži mi je predmet Matematika, a profesorica Nataša Ivanović.
Nikada nikome nisam rekla da vozim traktor.
U budućnosti se vidim kao zubotehničarka.
Svoj odličan uspjeh dugujem svome učenju.

Moje je ime Valentina Kešerin, a za prijatelje sam Keš !
U školu nikada ne idem bez torbe .
Najdraži mi je predmet Hrvatski jezik, a profesorica Verica Perlič.
U budućnosti ću biti nešto od navedenoga: profesorica ili ekonomistica ili logoped.
Svoj odličan uspjeh dugujem sebi!
Moj je životni moto: Čini drugima dobro i vratit će ti se!

Moje je ime Lana Funduk, a za prijatelje sam Lana.
U školu nikada ne idem bez torbe .
Najdraži mi je predmet Etika, a profesorica Darija Dujmović.
U budućnosti se vidim kao menadžer hotela.
Svoj odličan uspjeh dugujem trudu.
Moj je životni moto: Živi i pusti druge da žive!

Moje je ime Ivana Uložnik.
U školu nikada ne idem bez mobitela.
Najdraži mi je predmet Hrvatski jezik, a profesor Robert Begić.
U budućnosti se vidim kao poslovna žena.
Svoj odličan uspjeh dugujem upornosti.
Moj je životni moto: Ako odustaneš nikada ništa nećeš postići!

Moje je ime Tomislav Kotorac, a za prijatelje sam Tomo.
U školu nikada ne idem bez knjiga .
Najdraži mi je predmet Geografija, a profesorica Ines Jurilj.
Nikada nikome nisam rekao da mi ide na živce.
U budućnosti se vidim kao učitelj.
Svoj odličan uspjeh dugujem redovitom učenju.
Moj je životni moto: Sve što naučiš uvijek će ti dobro doći!

Moje je ime Marija Magdalena Horvat, a za prijatelje sam Megi.
U školu nikada ne idem bez mobitela.
Najdraži mi je predmet Engleski jezik, a profesor Oliver Hip.
U budućnosti se vidim izvan Požege.
Svoj odličan uspjeh dugujem svojoj upornosti.
Moj je životni moto: Ne žali ni za čim što radiš, jer te na kraju sve to čini osobom kakva jesi!

Moje je ime Patricia Mršić, a za prijatelje sam Pia.
U školu nikada ne idem bez mobitela.
Najdraži mi je predmet Engleski jezik, a profesor Oliver Hip.
U budućnosti se vidim u Kaliforniji.
Svoj odličan uspjeh dugujem učenju i sreći.

Moje je ime Ana Terman, a za prijatelje sam Anchy.
U školu nikada ne idem bez mobitela.
Najdraži mi je predmet Hrvatski jezik, a profesor Oliver Hip.

U budućnosti se vidim kao učiteljica.
Svoj odličan uspjeh dugujem svojoj obitelji i samoj sebi.
Moj je životni moto: Ne uspijevaju pametni, već uporni!

NAGRADNO PUTOVANJE ODLIČNIH UČENIKA ŠK.GOD. 2009./2010.

Trud se uvijek isplati

Nije uvijek lako sjediti i učiti. Puno je predmeta, puno zadaće i svatko od profesora traži nešto drugo. Ponekad se teško prisiliti na učenje dok se drugi vani zabavljaju s prijateljima. No, roditelji nam uvijek govore kako će se uloženi trud kasnije vratiti kroz nešto dobro te da će nam učenje dobro doći. Nama se trud uistinu isplatio! Škola nam je poklonila nagradno putovanje po našem izboru te smo 19. travnja 2011. otputovali u Zagreb i posjetili izložbu Pompeji – Život u sjeni Vezuva, koja se održavala u Klovičevim dvorima. Bilo je zanimljivo upoznati se sa životom antičkog središta u blizini Napulja, koje je 79. godine zatrpalo erupcijom Vezuva. Dio je stanovnika uspio pobjeći, no neki su ostali zarobljeni u užarenoj lavi

o čemu svjedoče njihove okamenjene zgrčene siluete. Pod ruševinama i pepelom ostale su skrivene slike užasa i doslovce zaustavljenoga života. Pronađeni su i predmeti poput vrčeva, posuda i nakita koji su otkrili mnoge tajne, ali i potaknuli brojne spekulacije o običajima, sklonostima, mističnim kultovima i inicijacijama drevnih Rimljana. Nakon izložbe, otišli smo do Arena centra gdje smo se odmorili, ručali te kupovali. Kao vrhunac dana i našega nagradnoga putovanja,

posjetili smo Satiričko kazalište Kerempuh, gdje smo pogledali hit predstavu Spektakluk. Ostali smo oduševljeni izvedbom glumaca Tarika Filipovića i Renea Bitorajca koji su na duhovit način prikazali tijek modernog života „od kolijevke pa do groba“ i sve nas nasmijali do suza. Cijelim putem kući prepričavali su se dojmovi i svi smo, htjeli mi to priznati ili ne, bili ponosni na sebe, svoje znanje i svoj trud koji nam se isplatio.

Marija Magdalena Horvat

EKSKURZIJA PRVIH RAZREDA U VUKOVAR

Odali smo počast Gradu tuge

Sredinom svibnja učenici prvih razreda uputili su se na jednodnevnu ekskurziju Osijek-Vukovar. Na putu prema Vukovaru vodič nam je pričao o povijesti grada Vukovara. Otprilike smo znali što nas tamo čeka, ali nismo znali da bi nas to putovanje toliko moglo dirnuti. Bili smo jako veseli, jer se napokon odmaramo malo od škole te smo cijelim putem pjevali do samoga ulaska u grad Vukovar. Ondje smo svojom šutnjom odali počast svim našim hrvatskim braniteljima koji su ostavili svoje živote da bi mi danas imali svoju domovinu.

Obišli smo mnoge znamenitosti kao što su: vukovarska bolnica, vodotoranj, spomenike, groblje, crkve... Najveći utisak u srcu mnogih ostavila je vukovarska bolnica koja nas je sve ražalostila kada smo vidjeli u kakvim su uvjetima naši ljudi preživljavali. Oni ranjenici koji nisu imali krevet ležali su na golom betonskom podu. Puštali su nam filmove o ratu i ranjenicima te su na svakoj pločici na zidu bile fotografije poginulih, a na ostalima su bila imena i prezimena onih koji se još uvijek smatraju nestalima. Bolnica je sada uređena, ali dio gdje su bili naši ljudi koji su se borili za domovinu ostao je netaknut

da svatko može vidjeti kakav je prije bio život. U staklenoj prostoriji neprestance gori svijeća i u njoj svatko može u svojim molitvama preporučiti nestale i poginule, u drugoj smo se prostoriji upisali u knjigu kako bi svatko znao da smo i mi bili tamo te svojim dolaskom odali počast našem Gradu tuge koji odiše tišinom. Kao razred ostavili smo poruku u kojoj smo izrazili svoju žalost zbog izgubljenih života

nevinih ljudi. Posjetili smo vukovarski logor koji je sada preuređen te su također na pločicama ispisana imena i prezimena ljudi koji su ondje izdahnuili. Zapalili smo svijeću za sve naše poginule hrvatske branitelje. Na koncu, sve nas je potresla tuga koja je zarobila grad i ovila ga u crno i nakon 20 godina vukovarske su ulice ispisane patnjom i stradanjima koja se ne mogu zaboraviti.

Antonia Ivčić

Učenici

Profesori

Dozvoli da te dotakne kap čiste Ljubavi

Osjećaj kao da vrijeme stoji, tolika ljubav koja se širi, mir u srcu, osjećaj da nikada, baš nikada nisi sam i da su ti svi ljudi braća i sestre. Taj osjećaj i doživljaj ne može se opisati riječima.

I dok se Crkva bori priznati ili ne priznati Međugorje kao mjesto u kojem se ukazuje Djevica Marija, svatko tko je ondje došao otvorena srca doživio je nešto, je li to mir, sreća, ljubav ili nadnaravno čudo, nije bitno što je, od Boga je. I dok ovo pišem ja vjerujem da Gospa već 26 godina donosi poruke svojim odabranicima. Na dan kada ovo pišem, Ona nam poručuje: „Draga djeco! Gledam vas i u vašim srcima ne vidim radost. Danas vam ja želim dati radost Uskrsloga da vas On vodi i zagrlj svojom ljubavlju i nježnošću. Volim vas i molim za vaše obraćenje nepre-

stano pred mojim sinom Isusom. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.“ Priznajmo, unatoč svemu, mi nismo sretni. Kad bismo se samo prepustili da nas Ona vodi, pronašli bismo toliko željenu sreću i ljubav. Davno sam čula za to mjesto, znala sam da je posebno, da mnogi ljudi ondje hodočaste u čast Gospe. Ali nakon posjeta Međugorju, shvatila sam da zapravo ništa ne znam o tom predivnom mjestu. Bila mi je želja otići tamo, a ove mi se godine ostvarila jer su učenici naše škole, zajedno s profesorima, odlučili posjetiti sveto mjesto. Znam da su poneki učenici taj posjet shvatili kao turistički obilazak. Ni ja nisam imala nikakva očekivanja. Bila sam spremna

na to da ću po povratku zaključiti da je to sve samo hrpa kamenja i ništa više, ali da će se dogoditi nekakvo nadnaravno iskustvo, nisam očekivala. Pred sam dolazak u Međugorje, osjetila sam nekakvu uzvišenost što dolazim na mjesto gdje se ukazuje Isusova Majka. Prvo smo posjetili Križevac, brdo iznad Međugorja, na kojem su župljani još 15. ožujka 1934. godine podigli 8,56 m visok križ, a sam posjet brdu za hodočasnike znači poziv da susretnu Isusa u njegovoj muc i otkriju njegovu ljubav. Kada sam ugledala brdo činilo mi se previsoko. Kamenita staza kojom smo hodali za mene je doista postala prikaz Isusove muke. Dok smo hodali

Učenici u Cenacolu

Učenice 3.a u Međugorju

uzbrdo, sigurna sam, svi smo jedva čekali da se popnemo. Bilo nam je naporan tako hodati po ogromnom kamenju. Ali kada smo se popeli gore, kada sam vidjela križ i krajolik, drugačije sam se osjećala. Tada sam vidjela što nam je Bog dao. Prekrasan krajolik koji se vidi odozgo ne može se opisati riječima. Osjećala sam se kao u raju. Preplavio me neopisiv osjećaj radosti, mira, sreće, ljubavi, topline, milosti, blaženstva. Nakon Križevca posjetili smo Podbrdo ili Brdo ukazanja. Na samom mjestu ukazanja postavljen je kip Kraljice Mira, susret s Brdom ukazanja za

hodočasnike je susret s Gospom kroz osobnu molitvu krunice. Kao i na Križevcu, i ovdje se osjeti posebna toplina, radost i ljubav. Osjetila sam toliku povezanost s krajolikom, sa svakom osobom koja mi je u tom trenutku bila u blizini. Tek sam tada shvatila da smo svi zapravo braća i sestre. Nakon što smo u Cenacolu čuli priče dvojice mladića, shvatila sam da se u Bogu zaista može pronaći sve što zapravo trebamo, kako bismo bili sretni.

Hodočasnici koji posjete Svetište Kraljice Mira govore o

dubokim, iskrenim doživljajima, kao što su na primjer mentalni dodiri i izlječenja od duševnih povreda i rana, ali i tjelesnih izlječenja. Možda nisam doživjela ništa nadnaravno, ali sam sigurna da ima nešto što je jače od nas. Osjećaj kao da tamo vrijeme stoji, tolika ljubav koja se širi, mir u srcu, osjećaj da nisi sam i da su ti svi ljudi braća i sestre. Taj osjećaj i doživljaj ne može se opisati riječima. To jednostavno svatko mora osjetiti da bi razumio!

Višnja Rakuša

Učenici zajedno u molitvi

BILI SMO NA BEATIFIKACIJI

Drinske mučenice

U subotu 24. rujna 2011.g. u Sarajevu proglašeno je blaženima pet redovnica družbe Kćeri Božje Ljubavi, pet mučenica i „pet neugasivih svijeća“, koje svojim primjerom sjaje na nebu svetih i blaženih Kristovih učenika i učenica. Stoga je to razlog da upoznamo Drinske mučenice: sestru Julu koja je rodom iz Godinjaka kraj Nove Gradiške, sestru Berchmanu koja je iz Austrije, sestre Krizinu i Antoniju iz Slovenije i sestru Bernadetu iz Velikog Grđevca kraj Bjelovara. Svečanost beatifikacije predvodio je izaslanik pape Benedikta XVI., kardinal Angelo Amato. Lijepim riječima i slikama svećenik i pjesnik Anto Orlovac izrekao je ukratko zašto danas Drinske mučenice štujemo kao blažnice. Pet blaženica, redovnica Kćeri Božje Ljubavi, prije i početkom Drugoga svjetskog rata živjelo je u „Marijinu dvoru“, samostanu na Palama, nedaleko Sarajeva. Bila je to oaza mira, planinsko odmorište redovnica, ali i svratište siromaha cijeloga svijeta. Sve do 11. prosinca 1941., kad su četnici zauzeli Pale i provalili u samostan. Kako su mrzili sve kato-

ličko, samostan su opustošili i pokrali, a pet redovnica odveli u obližnju gostionicu. Odande su ih, po hladnoj zimi, bez ikakve zimske odjeće, natjerali na put po klisurama i šumi. Bilo je to poput Isusova križnog puta. Nakon pet dana mukotrpnog putovanja stigle su u Goražde. Tamo su bile zatočene na drugom katu vojarnice. Te iste večeri 15. prosinca, upali su im u sobu s doista lošim namjerama. Znajući da im se ne mogu suprotstaviti, redovnice su već ranije donijele odluku da bi obranile i sačuvale svoju zavjetovanu čistoću i dostojanstvo, jedna za drugom iskočile su kroz prozor. Ozlijeđene i polomljene izboli su ih i njihova tijela bacili u rijeku Drinu, kojoj se tada kako pjesnik reče „rumenilom osu lice“, ne samo od krvi mučenica, već od sramote da su tu u njenim vodama, nikome krive i samo zbog svoje vjere i odanosti Kristu, te redovnice morale tako skončati. Svi smo mi slabi i bijedni dok god živimo na ovom svijetu, zato trebamo puno milosti i pomoći Božje. Moli, moli često, pa makar i kratko, jer samo nas molitva čuva od propasti.

Andrea Rezo

Drinske mučenice, izvor <http://www.hrvatska-rijec.com>

Učenica Elena Šostar, književnik Miro Gavran i Ivana Bosanac, prof.

Gavran – suvremeni, ali ne i trendovski pisac

Dana 13. listopada 2011.g. povodom mjeseca knjige u Gradskoj knjižnici Požega održan je književni susret sa suvremenim hrvatskim književnikom Mirom Gavranom. Nije ni čudno što je krenuo književnim stopama jer potječe iz obitelji profesora, supruga se bavi glumom te s njom najčešće surađuje na predstavama, a i sin je krenuo očevim stopama. Počeo je pisati sa svojih 16 godina, a debitirao je sa 22 god. u dramskom kazalištu. Gavranfest su pokrenuli Slovaci 2003.g. jer je Gavran najizvođeniji pisac u inozemstvu, ima 10 do 15 premijera godišnje, u posljednje četiri godine predstave se uprizoruju u Brazilu, Indiji i Ateni, a 7 do

8 premijera u SAD-u i 4 u Francuskoj. Sam književnik kaže da mu je najdraža tema muško-ženski odnosi. Povodom ovoga susreta predstavio je svoju novu knjigu Kafkin prijatelj te interpretirao roman za tinejdžere Profesorica iz snova. Sam Gavran ističe kako ne želi da se sva hrvatska kultura vrti oko Zagreba, nego ju treba širiti i u drugim gradovima. Na pitanje što misli o svojim djelima prevedenima na druge jezike, odgovara kako nema talenta za jezike, uživa najviše u predstavama na slavenskim jezicima. Utjecaj Mire Gavrana na likove u knjigama nije izravan nego kroz njihove odnose govori o svojim stavovima. Na pitanje

o biblijskoj trilogiji Ponceje Pilat-Judita-Ivan Krstitelj, odgovara da je za njega važan Ponceje Pilat jer je izmaštao njegovo djetinjstvo, zanima ga život poslije Krista i smatra ga preobraćenikom. Knjige inspirirane Biblijom mogu biti o ljubavi, primjerice ljubav između Ponceje Pilata i njegove žene. Ivana Krstitelja smatra najsloženijim romanom u literarnom smislu, emotivno i duhovno. Cjelokupnu priču Gavran je završio rečenicom kako je on suvremeni, ali ne i trendovski pisac.

Elena Šostar

Učenici završnih razreda Ekonomske škole u Požegi odgledali su Krležine *Glembajeve* u zagrebačkom Hrvatskom narodnom kazalištu

Prolaznik u glembajevskoj kući

U Hrvatskom narodnom kazalištu u petak 11. studenoga odigrala se jedna od najvažnijih Krležinih drama. Hrabrost spustiti na zemlju ovaj komad s najsajnijom austom na nebu hrvatske dramske književnosti imao je ugledni slovenski redatelj Vito Taufer. Sjajna glumačka ekipa na čelu s izvanrednim Ljubomir Kerekešom, Almom Pricom i Milanom Pleštinom uspjela je od ove drame stvoriti društveni događaj, koji privlači i one koji u kazalište dolaze samo u takvim, pokazivačkim prigodama.

Naglasak predstave na samoj je glumačkoj izvedbi. Nemala scenografija i kostimografija ne čine presudnu ulogu u predstavi, ali nikako ne možemo zanemariti izvanredan rad Ive Knezovića, Lea Kulaša i Marite Čopo. Moja kritika bi išla u smjeru samog trajanja predstave, koja traje više od tri sata, te koliko god dobra bila postaje pomalo zasitna. U cijelosti su iznesene piščeve fraze koje postupno vode prema katastrofi, na što upućuje i Leoneova izjava: "Mutno je sve to u nama, draga moja dobra Beatrice...", koja predstavlja fitilj za dugu i izuzetno zanimljivu priču. U ovoj psihološkoj drami u prvom je planu odnos Leonea i njegovog oca te njihov sukob u drugom činu, dok prvi čin samo uvodi u priču, a publika još potihom vodi raspravu o tome tko tumači koju ulogu. Središnje mjesto u kompoziciji drame ima svakako Leoneova svađa s ocem. Predstavljaju dvije suprotnosti. Ignjat, s jedne strane, predstavnik je najgoreg oblika moćnika koji gazi sve pred sobom i za to ne snosi nikakve posljedice. Mislim da izvedba Ljubomira Kerekeša svakako zaslužuje najveću pohvalu. On je na stalozen način predstavio Ignjata, bez nametanja i afektiranja, te zasjao u svoj veličini svog

talenta. Vjerujem da bi i netko potpuno neupućen u književno djelo shvatio važnost tog čovjeka u savršeno skrojenoj odijelu. Ipak, titulu glavnog lika drame nosi Leone Glembaj. On vjeruje u svoja umjetnička načela i s posebnom važnošću iznosi repliku: "Pljuni i pljusni, ali se ne ponizuj!" Smatra da Glembajevi nisu dostojni poštovanja jedne siromašne mlade žene koja na okrutan način okončava svoj život. Izgovara mnogo teksta i priprema osvetu, ali zapravo nije svjestan kome i zašto se sveti. Ne osjeća privrženost Glembajevima, citiram: "Ja sam u ovaj kući samo prolaznik." Poriče svoju pripadnost tim "ubojicama" i poziva se na majčinu daniellijevsku krv, ali ubojstvom barunice Castelli ipak tu pripadnost i sam potvrđuje. Mišljenja sam da Milan Pleština igra Leonea u svemu pretjerano. Katkad je bio toliko ubrzan i rastrčan da sam dobila osjećaj kao da nastoji biti najbolji samo zbog pohvale, a ne zbog strasti za glumom. Ipak, treba mu čestitati na silini emocija koje je iznio, na prikazivanju sukoba u sebi kroz nervozne pokrete prstiju, kroz titranje

ruku, kroz bezbroj uvučenih dimova cigarete. Premda nije najvažnija, u loga barunice Castelli redovito intrigira publiku. Taufer je barunicu pronašao

u Almi Prici, HNK-ovoj prvakinji koja je prošla sve uobičajene velike uloge. U ovoj ulozi dizajnirana je kao vitka i elegantna plavuša koja zavlada scenom već u prvom činu, ali po meni je njena perika bila preupadljiva i zapravo se doimala smiješnom te mi je njezin lik bilo teško shvatiti ozbiljno.

Krležina riječ i dalje svejednako živi i inspirira. I dalje pruža nevjerovatnu mogućnost glumačkih kreacija, i to bez redateljskih intervencija, što žalosti, jer 90-ak godina nakon što je autor stavio ovo djelo papir stvarnost ne samo da potvrđuje njegove riječi, već ih višestruko natkriljuje novopečenim „Glembajevima“, daleko glembajevskijim od originala.

Mateja Rajner

Učenici u iščekivanju predstave

Život u svijetu crtića

Svatko je poseban na svoj način i svi imamo poneko obilježje svojstveno nama. Ponekad ne želimo otkriti svoje talente i mogućnosti. Tako je Marko Hotovec, učenik 3.a razreda ekonomista naše škole, izrazito miran, povučen i pametan, neočekivano otkrio svoj talent. Naime, on se bavi izradivanjem papirnih maketa nogometnih stadiona i izradom crtanih filmova.

Višnja Rakuša intervjuira Marka Hotovca

V: Odakle ideja za izradu maketa?

M: Zanimalo me kako izgleda Bayernova Allianz arena. Otišao sam na Internet i vidio neke slike, od kojih su neke bile i planovi stadiona na temelju kojih se može napraviti maketa pa sam pre-

ma tome i pokušao i zainteresirao se za izradu.

V: Zašto baš stadioni?

M: Jer se razlikuju od drugih građevina.

V: Koliko ti vremenski treba za izradu jedne makete?

M: Ne treba puno vremena, jedna se može izraditi za jedan dan.

V: Uživati li u njihovoj izradbi?

M: Ne uživam. Zna biti naporno jer stalno moraš razmišljati o tome kako što napraviti i je li dovoljno dobro napravljeno. Ali isplati se, ako na kraju dobro izgleda.

V: Osim izradbe maketa, izrađuješ i crtane filmove. Voliš li gledati „crtiće“?

M: Da, naravno da volim.

V: Što te potaklo na njihovu izradbu?

M: Dobio sam novo računalo pa me zanimalo što se sve može napraviti u novijoj verziji movie makera.

V: Tvoj se crtani film zove Čarobni kaktus. Otkud taj naziv?

M: Htio sam napraviti crtani film koji će biti parodija na bajke. Već sam prije smislio kako uklopiti pjesme „Gori gora“ i „Vatrogasac Mirko“, a ostatak priče pa tako i naslov došli su sami od sebe.

V: Jesi li napravio još koji film, i možemo li očekivati još koju parodiju koju ćemo moći pogledati?

M: Jesam, „Kiša“ i „Mlinar Zdravko“. Vjerojatno hoću, ako mi dođe kakva dobra zamisao.

V: Koliko si dugo pravio crtane?

M: Jedan produženi vikend.

Na riječima škrt, na djelima velik, to je naš Marko Hotovec.

Višnja Rakuša

Dana 5. listopada 2011. g. napustio nas je Steve Jobs. Njegova briljantnost, strast i energija bili su izvor nebrojenih inovacija koje su obogatile i poboljšale naše živote. Svijet je zbog Stevea bio nemjerljivo bolji, ali najveću ljubav imao je prema supruzi Laurene i svojoj obitelji. Preblando bi bilo reći da je bio utjecajan, njegov izumi su promijenili industriju, a proizvodi koje je zamislio i razvio promijenili su način komuniciranja cijeloga svijeta.

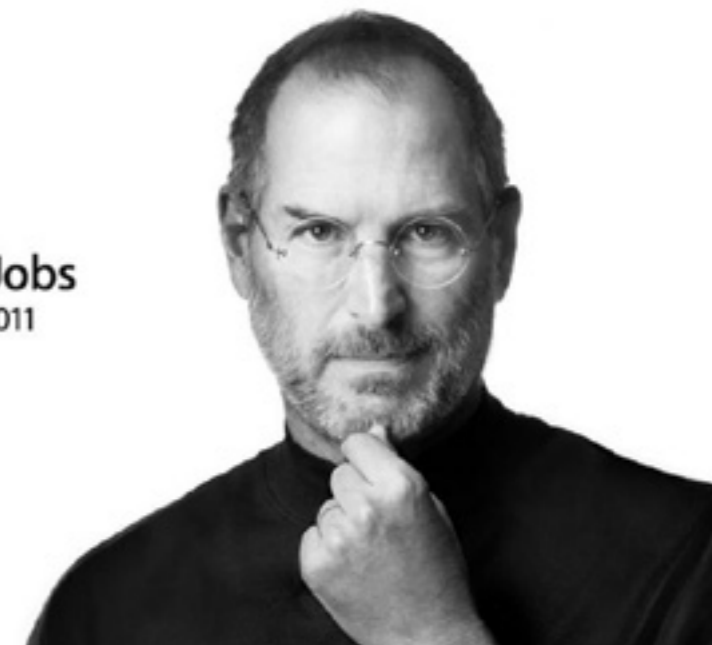
Jobs je osnovao Apple davne 1976. godine, zajedno s dugogodišnjim prijateljem Steveom Wozniakom. Zajedno su na tržište pustili Apple II, prvo računalo za osobnu uporabu (PC) u povijesti. U posljednjih 35 godina Jobs se dokazao kao jedan od najvećih inovatora kojega je svijet tehnologije ikad upoznao; zahvaljujući njemu osobna računala imaju svoj današnji izgled i funkcionalnost. Steve Jobs iza sebe je ostavio veliko nasljeđe – od Apple računala i Macintosha pa do iPod, iPhonea i iPada. Mnogi će reći da je iTunesom promijenio glazbenu industriju, a iPhoneom i App Storeom način na koji koristimo pametne telefone i kupujemo aplikacije.

Godinama se borio s teškim bolestima. God. 2004. bio je na operaciji zbog raka gušterače, a prije dvije godine transplantirana mu je jetra. Problemi su se pogoršali ove godine pa je, nakon što je početkom godine otišao na bolovanje, u kolovozu najavio da odstupa s mjesta izvršnog direktora. Tom je prilikom rekao da više ne može normalno obavljati svoje dužnosti te da je vrijeme da se povuče – već je tada svima bilo jasno da je Jobsovo zdravstveno stanje sve lošije.

Povodom smrti Stevea Jobsa oglasio se i američki predsjednik Barack Obama koji je rekao da je on bio: „jedan od najvećih američkih inovatora –dovoljno hrabar da drugačije razmišlja, toliko odvažan da vjeruje da može promijeniti svijet i toliko talentiran da to stvarno i napravi“. „Uistinu sam tužan zbog smrti Stevea Jobsa“, poručio je u priopćenju za javnost Bill Gates, bivši šef i osnivač Microsofta. „Svijet vrlo rijetko vidi osobu s dubokim utjecajem kakav je imao Steve. Odjeci njegovog rada osjećat će se još generacijama.

STEVE JOBS

Steve Jobs
1955-2011

Za one među nama koji su bili dovoljno sretni da rade s njim, to je bila ludo velika čast. Neizmerno će mi nedostajati”, kaže Gates.

Zanimljivosti

Jobs je dugi period u životu bio vegetarijanac, a dok je bio frutarijanac (jeo samo voće) osmislio je naziv “Apple” (jabuka) za ime svoje kompanije.

Karizmatični Jobs prepoznatljivo se odijevao, isključivo u traperice i crnu dolčevitu, a također je upravljao automobilom na koji nikad nije postavio registracijsku pločicu. Nakon njegove smrti, ali i tijekom njegova života, mnogi su se zapitali kako je Jobs u tome uspijevao? Je li možda imao fetiš na plaćanje prometnih kazni ili je namjerno ignorirao zakone o sigurnosti u prometu jer si je to bez problema mogao priuštiti? Kako se čini, nijedan od tih odgovora nije točan. Jobs je, naime, iskorištavao rupu u kalifornijskom zakonu koja vlasniku novog vozila daje rok od šest mjeseci za postavljanje registracijske pločice. Umjesto da to učini, Jobs se nagodio sa svojom leasing kompanijom da svakih šest mjeseci mijenja svoj srebrni Mercedes SL55 AMG potpuno novim primjerkom, identične boje i opreme.

IZVORI:

- <http://www.24sata.info/zabava/zanimljivosti/75941-Zanimljivi-detali-biografije-Steve-Jobs-savjetovao-Clintona-Moniki-Levinski.html#ixzz1cq961jbf>
- <http://kladusa.net/portal/x-mag/zanimljivosti/kako-je-steve-jobs-godinama-vozio-bez-registrarskih-plocica/>
- <http://www.index.hr/vijesti/clanak/umro-steve-jobs/575651.aspx>
- http://www.kupreskiradio.com/?action=show_article&id=217

Marija Magdalena Horvat

Traži nas neka bolja budućnost

Kako dišu maturanti ("na kojima svijet ostaje") kada je u pitanju nastavak obrazovanja? Namjeravaju li ostati u domovini ili se priključiti pokretu "odljev mozga"? Svima je poznat onaj grafit: "Učini nešto za svoju domovinu - emigriraj". No, razmišljaju li tako mladi intelektualci naše države? Većina namjerava studirati. Kada je u pitanju kriterij izbora studija, vjerojatno će prevladati ono što misle da će im omogućiti zapošljavanje. Nažalost, u Hrvatskoj je situacija takva da mladi moraju (pokušati) gledati pet godina unaprijed i vidjeti se u zanimanju koje se traži, bez obzira vole li ga ili ne. Toliko o snovima i željama. Svjesni situacije (ili svoga uspjeha) neki će pokušati tražiti vezu za upis na fakultet, a ostali se pouzdati u sebe i "čist upis" – sretno svima! Mislite li da se u Hrvatskoj do posla može doći bez "veze"? Najbolja "veza" je nečija preporuka, i istina, možete dobiti posao. Ako se pokažete kao nekvalificirani, nezadovoljite određene kriterije, nikakva "veza" vam ne može pomoći da zadržite posao. Nitko si ne može pri-

uštiti gubitke. Imate li želju studirati u inozemstvu? Ne. Nije ni čudno, jer se u npr. SAD-u cijene programa za strane studente kreću oko 72.000 do 260.000 kuna godišnje. Ako ste u programu kulturne razmjene studenata, cijena je niža i iznosi 65.000,00 kuna. Akademski godina traje deset mjeseci, a možete pohađati i jedno polugodište (pet mjeseci) kada su cijene niže od navedenih za nekih 35%. Za naše prilike, to su poprilične svote... (iako su cijene opravdane navjerojatnim ponudama i prednostima koje se nude). Prednosti studiranja izvan domovine? Promjena mjesta stanovanja, upoznavanje novih krajeva i kultura. Mislite li da su u inozemstvu bolji uvijeti školovanja, lakši fakulteti, da je posao nakon studija zagaraniran, da je bolja kvaliteta rada, standard i tako dalje? Tu su uvijek pesimisti koji kažu: "U Hrvatskoj definitivno nema budućnosti". Dajte ljudi, nemojte tako. Ako ništa drugo uvijek možete postati kritičari, vi ćete zasigurno pronaći "materijal". Oni koji ne žele "van" kažu da su naši fakulteti dovoljno

kvalitetni i žele "ostati u Hrvatskoj i napraviti ovdje nešto", žao im je ostaviti prijatelje ili se ne bi mogli naviknuti na novu sredinu. Odnosno, jednostavno i kratko, gdje su nestali svi ti domoljubi? A što kada bi naši intelektualci ostali u svojoj zemlji? Bi li se Hrvatska ekonomski opravila? Budući mladi stručnjaci svjesni su važne uloge koju neki trebaju odigrati uskoro, neki za godinu, dvije, tri... Samo, kakvo nas stanje čeka? Što će nam uopće novac? - kažu da kvari ljude. Hrvati su onda očito jako neiskvareni. Treba se vratiti prirodnim vrijednostima. Dakle, mladi smo, pametni, željni uspjeha, napredovanja i prepoznavanja svojih vrijednosti. Važno je steći dobru naobrazbu i "opremiti" se za dalje. Tko zna gdje ćemo završiti za godinu, dvije, pet... Hrvatska ulazi u Europu, možda uopće nećemo morati putovati i tražiti bolju budućnost izvan granica Lijepe Naše. Pouzdavajući se u svoje znanje i sposobnosti, ostajemo ovdje gdje ćemo upravo mi biti traženi. Pričekajmo zato tu bolju budućnost, neka ona potraži nas. Zato se nemojte opterećivati time, još nije vrijeme. Ali gdje god i što god završili, puno uspjeha i sreće!

Filip Šimić

KAKO SE OTHRUVATI NAJ REKLAMAMA?

Kako ostati svoj

Želimo li uistinu biti najljepši, voziti najluksuzniji automobil, tko ili što odlučuje prema kojem je kriteriju nešto najbolje? Je li vas lakše kupiti slikom ili dobrim sloganom? Ili još uvijek sami možete donijeti odluku?

U slobodnoj Republici Hrvatskoj, trebali bismo biti slobodni i mi, njezini građani. No, je li tomu tako? Odlučujemo li mi sami ili nam se nameće bez da stignemo odvagati dobre i loše strane? Zarobljeni smo u reklamama, katalogima, anketama. **Po-digni kredit u toj banci jer oni nude najpovoljnije uvjete, stavi na sebe ovu šminku jer ona te čini najljepšom, kupi one patike jer to je najbolja marka, moja susjeda ima najtišu perilicu rublja.** Svakim nam se danom nameće sve više i više novih, boljih, kvalitetnijih proizvoda koji su nam potrebni u životu, bez kojih ne bismo bili najbolji, najljepši, najpametniji, a ne najpametnija, ne čeznem za visinama, jer ne želim nositi glavu u oblacima. Više se ni film ne može pogledati na TV-u, a da nas ne obasipaju razno razveseli je prekid filma s najavom: „Samo jedna reklama“. Ne volim više gledati TV. Ako bih i htjela pogledati, prvo bih se trebala naoružati jakim živ-

cima. I obični animirani film ili , kako mi to kažemo, crtić, može iznervirati čovjeka jer se svak o tiranje neprestano prekida reklamama kojima nema kraja. Osim toga, ponudama smo opterećeni i dok hodamo ulicom. Osim što s v a - neavno talozi adresu tražiruke na radiju, ali i plakati po ulicama, a svaki K u - proi - me - n a m j e s t r a z -

o kupovinu, bespotrebnom trošenju novca. Kraj svakog nam izloga trgovine odzvanja rečenica: „ Moraš kupiti!“ Tu su i razne ankete, telefonske su nam linije stalno zauzete. Danas provode ankete o mobilnim telefonima, sutra o čokoladama, prekosutra o potrošnji goriva! Pa dokle?! Zar nemamo slobodu sami birati što ćemo kupiti nego nam drugi nameću svoja mišljenja! Vjerujem da je i to silno reklamiranje razlog siromaštva. Poduzetnicima je bitno prodati svoje proizvode, ali oni ne razmišljaju kako je običnim građanima. Hoće li nam ulazak u EU omogućiti bolji život? Sve sam sigurnija da neće jer s novim tržištima dolaze i novi proizvodi, znači i nove ponude, konkurencija. Ulaskom će poskupjeti i ono što je do sada bilo relativno prihvatljive cijene. Valjda nas treba dovesti do trenutka kada će manjak novca u džepu odlučiti što nam uistinu treba kada ne možemo mi, ljudi slobodne volje. Stoga se svaku noć prije spavanja pomolim: „Bože, neka bude tvoja volja, jer moja ne može sama donijeti odluku.“

Višnja Rakuša

KVIZ

1. Tko je stvorio književnog junaka Don Quijotea?

- A Jules Verne B Miguel de Cervantes
C Ernest Hemingway D William Shakespeare

2. Himalaja je...

- A ... gorski lanac B ... država
C ... otok D ... ocean

3. Bastille je bila...

- A kazalište B dvorac
C zatvor D škola

4. Koje se dana slavi Dan državnosti u Hrvatskoj?

- A 28. srpnja B 25. lipnja
C 5. kolovoza D 18. Siječnja

5. Kako se zove egipatsko slikovno pismo?

- A hijeroglifi B kaligrafija
C alfabet D iluminacija

6. Tko je naslikao Mona Lisu?

- A Paul Gauguin B Michelangelo
C Edo Murtić D Leonardo da Vinci

7. Koja se država nalazi između Grčke i Rumunjske?

- A Mađarska B Italija
C Bjelorusija D Bugarska

8. Simbol Svjetske udruge za prirodu (WWF) je...

- A ... sjeverni medvjed B ... afrički slon
C ... panda D ... žirafa

9. Koliko najmanje traje utrka Formule 1?

- A 1 sat B 2 sata
C 3 sata D 1 sat i 30 minuta

10. Spartak je bio...

- A ... vođa pobunjenih robova B ... junak iz „1001 noći“
C ... grčki kralj D ... rimski imperator

11. Koji je najveći grad na svijetu?

- A New York B Ciudad de Mexico
C Peking D London

12. Kraljica sportova je...

- A ... košarka B ... gimnastika
C ... skijanje D ... atletika

13. Koliko je visok Mount Everest?

- A 6848 m B 7848 m
C 8848 m D 8849 m

14. Gdje se nalazi povijesno mjesto Machu Picchu?

- A U Španjolskoj B U Čileu
C U Meksiku D U Peruu

15. Gdje se nalazi nekadašnje Zeusovo svetište Olimpija i mjesto održavanja Olimpijskih igara?

- A U Grčkoj B U Turskoj
C U Italiji D U Albaniji

odgovor: 1. B, 2. A, 3. B, 4. A, 5. A, 6. D, 7. D, 8. C, 9. B, 10. A, 11. B, 12. D, 13. C, 14. D, 15. A

Tomislav Kotorac

PROVJERILI SMO U 3.A RAZREDU ŠTO SU SAMI ISKUSILI NA SVOJOJ KOŽI, ODGOVORILI SU NAM...

Nikada mi nisu rekli da...

- ...ljubav toliko boli
- ...boli smrt voljene osobe
- ...je odrastanje teško
- ...je svijet u biti tužan
- ...se zbog prijateljstva može izgubiti volja za životom
- ...su ljudi ponekad stvarno neiskreni i da prijatelji najviše povrijede u životu
- ...su ljudi pokvareni i u stanju uništiti nečiji život
- ...je pravo prijateljstvo nešto najljepše u životu
- ...me nije donijela roda
- ... ne postoji Djed Božićnjak
- ...je život težak i okrutan
- ...injekcija boli, a boljela je
- ...sam pametan, a pametan sam
- ...je bolje da istina boli, nego laž da tješi
- ...novac kvari ljude
- ...će učenje biti tako naporno
- ...je život nepredvidiv
- ...sam debela
- ...ne postoji zubić vila.

Višnja Rakuša

Biseri sa sati geografije

Domoroce potiskuju na zapad i žive samo u rezervoarima (umj. rezervatima). Iz bakrenog i željeznog (željeznog) doba ima nalaza kraj Pakraca. Pula je gospodarsko središte, a važna je i Dioklecijanov palača. Istra je slabo naseljena jer nema izlaza na Jadransko more. Osijek se u prošlosti zvao aritmetička (antička) Mursa. Jugo puše obrnutim smjerom od kazaljke na satu. Zaštićena je biljka dubrovačka vučina. (zečina) Crna tla su nastala na podlozi leša. (lesa) London leži na rijeci Ind. Središte je EU u New Yorku. Najveća je riječna luka Rijeka. (Vukovar) Skradinski buk je zapišnjak na rijeci Krki. Najveći bruto dohodak u Europi imaju Japan i Kina. „Izljev mozгова“ (odljev) je stalni slučaj u našoj zemlji. Najniža je izmjerena temperatura u Libijskoj pustinji -92°C. Srednja Dalmacija se pruža od Zadra do granice s Makedonijom. Crnogorski (crnomorski) sljev u kojem se Jadransko more ulijeva u Crnogorsko more.

